

De Conferentie te Lausanne. — De terechtgestelde Grieksche ministers. — Naarden's onafhankelijkheid gevierd. — Door Noord-Afrika. — Uit het land der trekschuiten.

No. 23
(49)
6 Dec.
1922.
PER NUMMER
20 CENT.
VOOR WEEK-
ABONNÉ'S
17½ CENT.

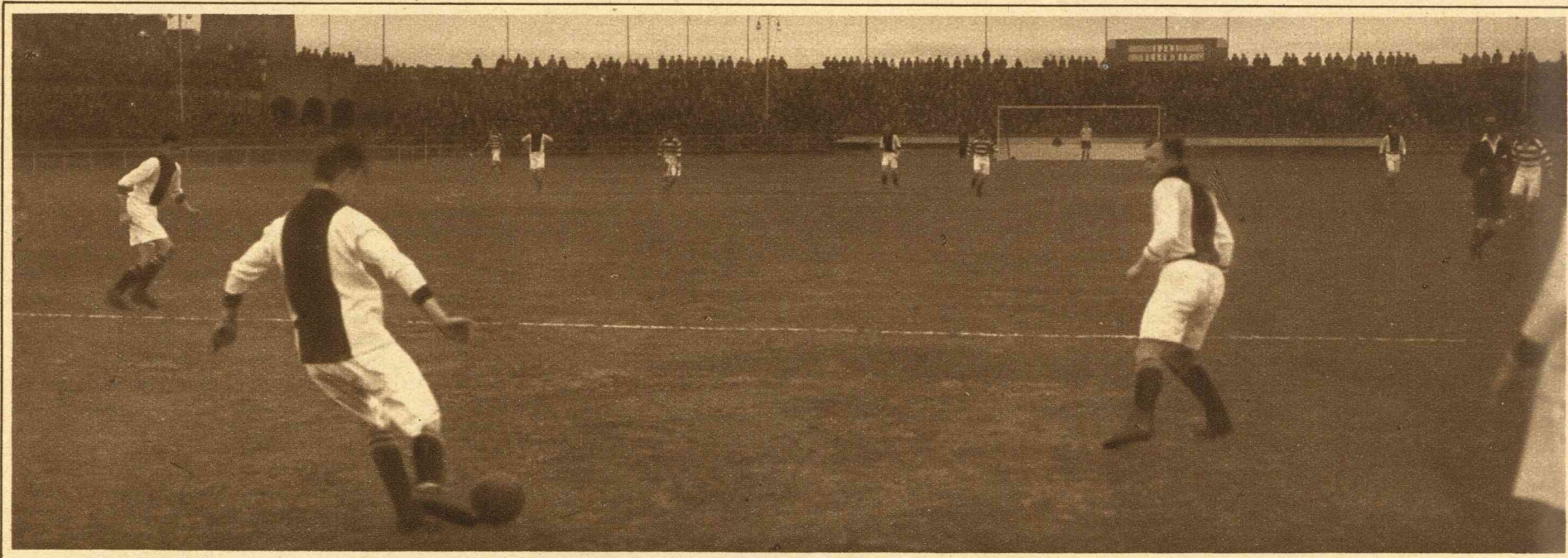
Panorama

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD

A. W. SIJTHOFF'S UITGEVERS MAATSCHAPPIJ LEIDEN

PRIJS
PER
KWARTAAL
f 2.25
FRANCO
PER POST
f 2.50

BLAUW-WIT—AJAX 4—0

Van den Zondag l.l. in het Stadion te Amsterdam gespeelden wedstrijd Blauw-Wit—Ajax, geven wij op deze pagina een serie interessante kiekken. — Hierboven een overzichtsfoto gedurende een spannend moment van den strijd genomen.

Een aanval op het doel van Ajax.

Blauw-Wit's eerste doelpunt.

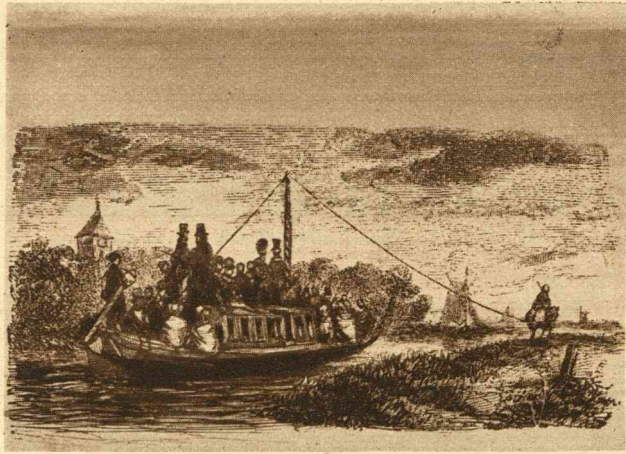

De beide aanvoerders.

Hoe groot de belangstelling was.

UIT HET LAND DER TREKSCHUITEN

Trekschuit met paard en jagertje.

(Naar een prentje van H. Brown in „De Nederlanden” van 1840).

In 't boek der uitvindingen zoekt men tevergeefs naar den naam van den uitvinder der trekschuiten. Ze zullen dan ook wel niet zoo zeer uitgevonden zijn als geleidelijk ontstaan. Toen de mensch eenmaal 'n schuit had voor 't vervoer te water, en dat vervoermiddel met den stroom liet afdrijven of tegen den stroom voortduwde, roeide of trok, lag 't voor de hand, dat hij er toe kwam om zich door 'n trekdiër, 'n paard vóór z'n schuit gespannen, te laten voorttrekken en er zèlf in te gaan zitten. Het heeft vele eeuwen geduurd, eer de paardenkracht werd vervangen door stoomkracht of benzinemotor. Maar in onzen tijd beschouwen we de trekschuit als iets dat thuishoort in 'n museum van oudheden.

De trekschuit was 'n vervoermiddel, dat bij uitstek zich aanpaste aan de natuur van den bedachtzamen, zich nooit overhaastenden Nederlander. Ze was zóó geheel en al saamgeweven met ons gansche bestaan, dat 't ons eigenlijk wonderlijk voorkomt, dat ze er uit is kunnen verdwijnen.

Als we onze schrijvers naslaan, die over ons land, ons volk, onze zeden en gebruiken hebben geschreven, dan is 't in het oogvallend, hoe in geschrift en in beeld de trekschuit telkens weer ter sprake komt. Niet alleen in proza, maar ook in poëzie is de trekschuit bezongen. Niet altijd verheerlijkt, zooals b.v. blijkt uit deze twee regels van 'n ongenoemde:

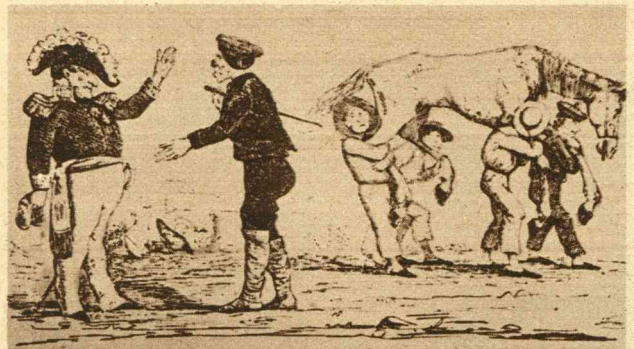
*O, Trekschuit, aan de lijn der saaië eentonigheid,
Getrokken door een knol, die schier op sterven leidt."*

En evenmin schijnt Gerrit v. d. Linde, „De Schoolmeester” in verrukking, als hij beweert:

*„Kan Blesjen in 't geheel niet meer loopen,
Dan komt de minister van marine hem voor de trekschuit*

[kopen]."

Waaruit zou kunnen worden opgemaakt, dat voor de trekschuiten alleen aftandsche knollen gebezigd werden. Wat toch geenszins 't geval was. Er waren ook wel flinke paarden onder, al behoefden 't nu juist geen harddravers te zijn. En in de tweede helft der 17e eeuw, zoowel als de geheele 18e door, toen de patriërs, als ze voor hun plezier uitgingen, zich in hun luxe schuiten naar hun buitenplaatsen lieten vervoeren of naar de gelegenheden voor uitspanning aan Amstel of Vecht, zullen ze zich ook wel niet hebben laten trekken door paarden, die op hun laatste beenen liepen. Van 'n ondernemer van 'n snel-trekschuitendienst tusschen Amsterdam en Haarlem vind ik zelfs vermeld, dat hij twee paarden voor z'n schuiten had en dat ging zóó snel, dat de menschen er schande van spraken en de aanhangers van

*„Kan blind blesjen volstrekt niet meer loopen,
„Dan komt hem de Minister van Marine voor de
[trekschuit kopen]."*

(Naar een prentje in „De Gedichten van den Schoolmeester”).

't beginsel: „Langzaam dan breekt 't lijntje niet” voorspelden dat er ongelukken van zouden komen. Dat was in 't begin van de 19e eeuw. De paarden liepen natuurlijk achter elkaar, want op 't jaagpad was maar plaats voor één paard. Hieruit kunnen we zien, als we 't soms al niet wisten, dat 't begrip snelheid zeer betrekkelijk is. Van menschen die 't al veel te erg vonden, dat 'n trekschuit door twee paarden werd getrokken om de snelheid van 't vervoer te bevorderen, kunnen we wel begrijpen, dat ze in 1839 niet waren te bewo-

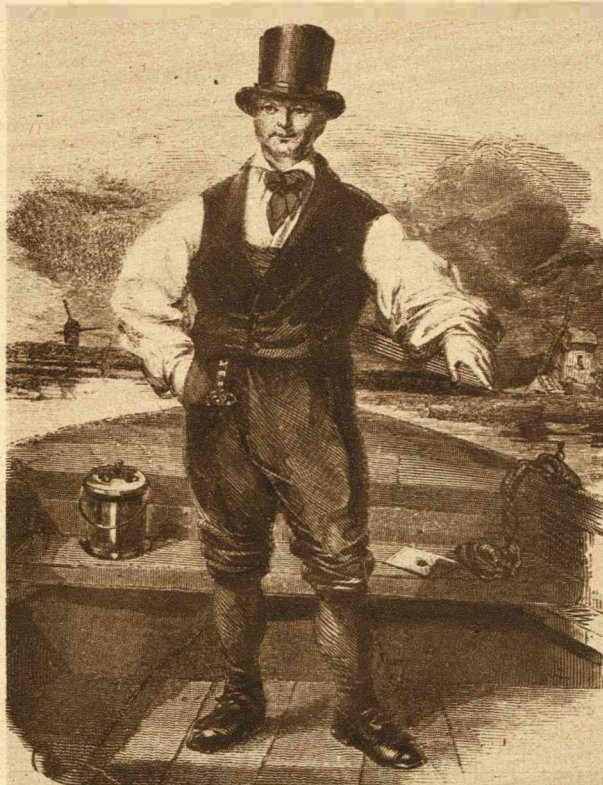
gen met den spoortrein te gaan, toen die van Amsterdam naar Haarlem ging en vice-versa . . .

'n Plezierreisje per trekschuit naar Haarlem, 's morgens om 7 uur heen en met de laatste schuit terug, was voor de Amsterdammers 'n bron van genot en Gerbrand Breerô heeft menigmaal z'n hart opgehaald, als hij met z'n vrienden en vriendinnen „den pot verteerde” van 't dichtgenootschap, waarvan hij lid was. Dan gingen ze „hippelen en springhen als de calvertges die uyt haer nauwe koye comen in 't groene en ruyme gras”.

Alle kollegiën gingen op deze wijze 'n dag uit in den zomer, de naaimeisjes, de schaak-, de rook-, de teekencollegiën, de parochiekerks-kollektanten, 'zij allen hebben de trekschuit hooggeschat.

Eén van hen, die den lof van de trekschuit verkondigden, de dichter Tijsens (uit de 18e eeuw) riep uit: „Wie kan de vinding van de Trekschuit ooit waarderen? Men reisde als zat men thuis: geen schokken, draaien, keren, ontrust het lichaam, 't zij men vaart bij dag of nacht, men vindt al slapende zich op de plaats gebracht.”

Of deze poëet uit den pruikentijd hiermee de nachtschuit bedoelt, blijkt uit z'n gedicht niet. Opmerking verdient wat in 't vervolg van dit gedicht ook wordt vermeld, n.l. dat in 1672 de trekschuiten als oorlogsbooten werden gebruikt, toen ze gepantserd en elk met 14 man bewapend, gebezigd werden

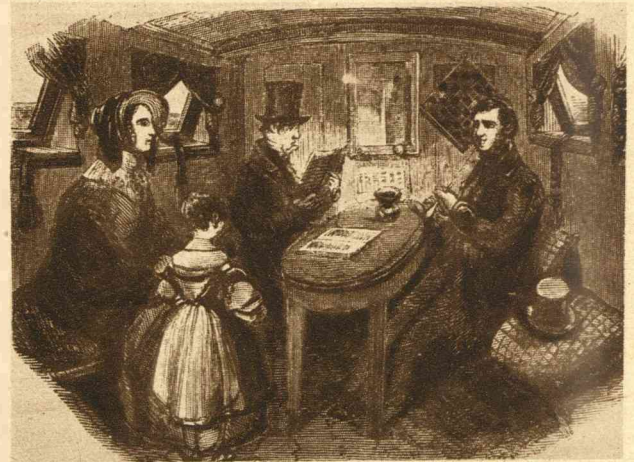
De Veerschipper in zijn stuurstoel.

(Naar een prent van H. Brown in „De Nederlanden” van 1840).

om 't rooven en branden der Fransche soldaten tegen te gaan.

Onder de schrijvers, die zich over de trekschuit hebben uitgelaten, mogen we vooral niet onzen Hildebrand vergeten. Hij zegt, dat hij zóó menigmaal in trekschuiten heeft gevaren, dat hij er 't grootste paskwil en de grootste lofredde over kon schrijven. Het eerste heeft hij gedaan in 1837, in z'n opstel over „Varen en Rijden”.

Hij wachtte toen met ongeduld op de komst der spoorwegen in ons land en klaagt er over, dat 't zoo verschrikkelijk lang duurde eer men eindelijk besloot tot 't aanleggen van ijzeren banen. „De plannen varen bij ons te lande altijd nog met de trekschuit; de lijn breekt wel zesmaal eer zij hun bestemming bereiken: eindelijk komen ze er toch; maar hemel, wat duurt het lang eer de bagage aan wal en tehuis is” enz. Maar in 1840 verklaart Hildebrand, dat 't hem toch wel spijt en droefgeestig stemt, dat aan de trekveeren 't memento mori wordt toegeroepen; vooral om de schippers. „Het is een goed, en eerlijk, trouw en ouderwetsch slag van volk, en jammer zal het zijn, als het van de aarde of, laat ik zeggen, van de wateren verdwijnt. Eerbied voor hen! Heb een vasten schipper, en geef hem een mondelinge boodschap, een onverzegelden brief, een groote som gelds, een kostbaar stuk meubel mede; geen woord zal aan de boodschap, geen stuiver aan het geld te kort komen, geen letter in den brief gelezen, geen krasje op het kostbare stuk worden gemaakt.” — Met niet minder liefde en waardeering teekent Hildebrand ons den braven schippersknecht en den wakkeren schipper Rietheuveld, den uitvinder van „de onderaardsche schietblaasbalg”. — De trekschuiten in de groote steden van ons land hebben de concurrentie met sporen, stoombooten en motorschuiten niet kunnen volhouden. Het langst hebben ze zich staande gehouden in die deelen van ons land, die

In de Roef van de Trekschuit.

(Naar een prentje van H. Brown in „De Nederlanden” van 1840).

nog vele jaren na 1839 bleven verstoken van spoorwegen. Zoo b.v. in Noord-Holland ten Noorden van 't IJ.

Hoevele malen heb ik niet per trekschuit gereisd van Hoorn naar Alkmaar of Purmerend, ook naar Edam en Monnikendam. Op de beide eerste trajecten moest telkens worden overgestapt en overgeladen te Rustenburg of te Oudendijk wegens de gebrekkige kanalisatie van dat deel van onze provincie, waar de waterwegen nog altijd zoo dringend verbetering behoeven. Ik weet niet meer, hoe lang die reizen wel duurden, maar wel herinner ik me, dat 'n kous, door een der vrouwelijke passagiers opgezet aan 't begin, was afgebreid aan 't eind van den tocht en dat menig behendig kaartspeler de gelegenheid waarnam om onderweg de reiskosten met pandoeren te verdienen. — 'n Merkwaardige jaagschuit voer er vroeger in de gemeente Zijpe. Het was de schuit waarmee de kerkgangers van Sint-Maartensbrug en Burgerbrug naar de kerk gingen. Beide dorpen hadden namelijk tezamen één predikant, die beurtelings in de eene en in de andere kerk preekte. De dominee woonde te St. Maartensbrug en als de godsdienstoefening te Burgerbrug werd gehouden, trok de herder met z'n schaapjes mee. Men verstond dus de kunst, in letterlijke en figuurlijke betekenissen, om het kerkgaan aantrekkelijk te maken. Of 't nog zoo geschiedt, durf ik niet zeggen.

In de 17e en 18e eeuw werden er kleinformat boekjes met perkamenten omslag uitgegeven, die gemakkelijk konden worden geborgen in den reiszak en die tot doel hadden de reizigers der trekschuiten den tijd te korten. Daaronder behoorden Palamedis van Vondel, Roefpraatjen tusschen een Patriot en een Prinsgezinde, boekjes met liederen, die onderweg konden worden gezongen, versjes met goede raadgevingen, zooals:

„Bewaert u oogh, u mond, u beurs, En hoedt u voor een vrouwe-keurs, En mijdt u voor een medemaet, Die op de gladde wegen gaat, Ook wacht u voor de dobbelsteen, Want dit zijn kankers in het been.” — Voor lange reizen, vooral naar 't buitenland, gold 't in 1679 te Amsterdam uitgegeven Reysboek, waarin de reisrouten van dien tijd werden aangegeven. Daaruit blijkt p.a. dat er 'n postverbinding bestond van uit Naarden, in aansluiting met de trekschuit, die om 3 uur 's namiddags van Amsterdam vertrok en te 6 uur te Naarden aankwam, 2 maal per week: Maandags en Vrijdags. De postweg liep over Deventer, Delden enz. en verder over Bentheim naar Hamburg. Dit Reysboek begon met het gebed voor de reizenden: „Hemelsche Vader, geleydt mij vorders op deese Reyse, door de beschermingh Uwer lieve

Het Amsterdamsche Teekencollege in de Trekschuit op weg naar Haarlem om den pot te verteren.

(Naar een gravure uit „De Oude Tijd”. Einde 18e eeuw).

Engelen, dat ick seecker sij voor Moordenaers en Rovers, voor vergiftige lucht en quade sieckte, voor strijdt en alle ongeval.”
Amen.

J. Schuitemaker Cz.

MEESTER EN LEERLING.

*De meester in zijn wijsheid gist,
De leerling in zijn waan bestist.*

IJDEL VERLANGEN

SCHETS NAAR HET LEVEN VAN J. K.

et was een stille avond; een avond waarop ieder mensch zich onbewust als een dichter voelt . . .

Hoog stond de fluweel-blauwe avond-hemel, ster-bezaaid, over de aarde gespannen, die roerloos te wachten lag op het geheimzinnig komen van den lente-nacht.

't Was stil; héél stil. Alleen vanuit de verte klonk monotoon het ruischen van de zee; het zachte murmelen van de golven, die, met liedekens van smart en liefde, de aarde in slaap te zingen schenen . . .

En boven de zee stond, als een vreemde en schoone bloem, de blanke maan aan den hemel.

Het strand lag eenzaam en van de menschen verlaten, en werd nu en dan door een lichtstreep van den nabijgen vuurtoren verlicht . . .

Verder was er niets, dan alleen de stilte . . .

Op het terras van het hotel, dat door de meeste logé's reeds lang verlaten was, zat Erik met zijn Indisch vrouwtje, zijn kleine, bruine vrouwtje, dat hij vanuit haar heerlijk, zonnig Indië meegenomen had naar zijn vaderland. Hij had haar naar zijn Holland gebracht; voor hem, omdat hij zijn eigen land liefhad boven het land, waar hij van haar was gaan houden, en voor haar, omdat hij haar wilde doen genieten van het rijke en tintelende leven van zijn groote steden. Hij had het ook gedaan voor haar, maar och arme! wat was het voor haar een lijdensweg geworden. Een groot en machtig heimwee naar haar kleurig Indië, had haar in het droevige, melancholische Holland aan het hart gepijnd. Nimmer had zij het hem, die zoo blij was weder in zijn geboorteland terug te zijn, durven zeggen, totdat zij op een dag, nu bijna vier weken geleden, het niet langer had kunnen uithouden, en het hem gezegd had. Zij had het bijna uitgesnikt dat zij zoo'n machtig verlangen had naar haar Indië, dat zij het niet vergeten kon en in het lage land bij de zee, met zijn stille, effen-grijze luchten en met zijn mist en nevels niet wenen kón. O, ze had het zoo lang mogelijk voor haar

als in verlangen stil-starende oogen. Het was soms of zij ver over de aardsche dingen heen, in de wijde eindeloosheid zag.

Zoo verliepen verscheidene minuten van een pijnlijke stilte . . .

„Vrouwtje? . . . zou je nu niet naar bed gaan. Te lang opzitten is niet goed voor je. Toe, zal ik je helpen?”

Hij stond op en wilde haar in zijn sterke armen nemen om haar naar hun kamer te brengen, die op het terras uitkwam. Maar zij streefde tegen en wilde niet weg nog . . .

„Neen . . . toe, laten we zóó nog even zitten blijven. Hè toe, lieve, wil je? 't Is zoo goed nu met ons beiden hier te zijn in dien stillen avond. Ik wil 't zoo graag.”

Hij was weer gaan zitten als daarnet en tastend zocht haar hand de zijne.

Zij zag hem aan en hun oogen ontmoetten elkaar in een blik vól liefde.

„Uit het land der Trekschuiten”.

Zaansch Plezierjacht (trekschuit) uit de 18e eeuw. — Naar 'n foto uit het Jaarboek van 't Oudheidkundig Genootschap.

De volle avond was gekomen nu. Een huivering wekte Erik uit zijn droomen.

„Nu naar binnen vrouwtje. Toe maar, dan zal ik je helpen. Voel je je nu wat beter? Ja? — Dat is goed. Als we nu morgenochtend wakker worden, dan is het nog maar twee dagen en dan gaan we naar je goeie Indië, hè?”

Hij nam haar in zijn krachtige armen en drukte een kus op haar lippen.

Als in devotie zag zij naar hem op, terwijl hij haar hun kamer binnendroeg, zoo gemakkelijk, als was zij slechts een klein meisje . . . Zij gevoelde zich zoo veilig bij hem . . . het was of niets haar meer deren kon, nu ook haar innigste wensch, naar haar eigen land, dat zij zóó lief had, terug te zullen gaan, vervuld zou worden . . . En dat hij in Indië ook gelukkig wezen kon . . .

't Was een zonnige, blijde lente-dag, waarop de boot, die Erik en Adinda niét meenam, naar Indië vertrok.

Eén dag voor het vertrek had een hevige koorts Adinda aangegrepen, zóó hevig en afmattend, dat het, nu zij weer bij kennis was, wel leek of alle leven uit haar gevloeden was.

Kalm, uitgeput, lag zij in het groote, witte bed. Door haar bruine huid, lichtte, als in transparant-schijn, een ros waas van koorts. Haar oogen waren gesloten en slechts zachtjes, heel zachtjes bewoog haar borst als teeken van leven.

Héél stil zat Erik bij het bed; zijn hoofd in de handen gesteund. Krampachtig schokten zijn schouders, terwijl hij tranenloos schreide . . .

Zijn Adinda ging sterven. Zijn lieve, beste vrouwtje zou dóódgaan. Daarstraks had de dokter het bij zijn laatste bezoek dien middag, gezegd. Hij moest maar niet meer hopen. Zij was te zwak geworden door die afmattende koortsen, die haar teer lichaampje, dat door het onbevredigd verlangen reeds erg verzwakt was, gesloopt hadden.

O, als het eens werkelijk zoo was, als zijn lieve vrouwtje dóód zou gaan, als 't eens gebeurde . . . Dan was het zijn schuld, omdat hij haar weggenomen had uit haar land. Dat teere, zachte vrouwtje, dat hem gevolgd was, waar hij heenging, omdat zij hem zoo liefhad en het niet zeggen wilde, dat ze zich ongelukkig gevoelde bij hem. 't Was alles zijn schuld. Hij had te veel aan zichzelf gedacht en nooit, nooit was het bij hem opgekomen dat zij evenveel, neen nog mèer naar haar land verlangen kon dan hij. Dat het heimwee haar

„Uit het land der Trekschuiten”.

Vroolijk gezelschap in de Trekschuit; vertrek van 't Lusthuis „Suypstein”. — Naar een prent uit de 18e eeuw van Pelletier naar C. Troost. Rijks Prentenkabinet.

„Uit het land der Trekschuiten”.

Delftsche Trekvaart aan den buitenkant van 's-Gravenhage in 1757. — Naar een prent van H. Scheurleur uit 's Rijks Prentenkabinet.

gehouden. Voor hem, omdat hij het zoo naar zou vinden dat zij bij hem, en in het land, waar hij zich gelukkig gevoelde, niet aarden kon. Maar nu kón ze het niet langer uithouden, nu moest ze het hem zeggen, anders zou ze sterven van onbevredigd verlangen. O, dat verlangen, dat heimwee, het had haar zoo moe gemaakt, zoo afgemat . . .

En toen zij gezegd had wat er in haar pijnde, toen was ze op een stoel neergevallen, uitgeput van opgekropt verdriet. Een hevige koorts had haar overvallen. De dokter, die door Erik ijlings gehaald was, schreef eenige weken absolute rust voor, totdat haar zenuwen, die door het ingehouden verdriet overspannen waren, wederom genezen zouden zijn. En dan moest zij, wilde zij niet sterven, zoo spoedig mogelijk naar haar vaderland terug. . . .

Maar haar zenuwen waren door die rust niet beter geworden; en teneinde raad beval de dokter, dat Erik maar met de eerste boot naar Indië vertrekken zou. Dat had de dokter dien middag gezegd, terwijl Adinda, zijn lieve vrouwtje, in een heete, ijelende koorts lag . . .

Tegen den avond had zij zich wat beter gevoeld en had Erik haar, omdat het zoo'n mooie avond was, op het terras van het hotel gedragen . . .

Gebogen, in gekromde houding, zijn gelaat door smart verward, wyl hij het zich verweet niet reeds lang bemerkt te hebben, dat zijn vrouwtje iets had, wat haar hinderde, zat Erik aan het hoofdende van den luierstoel, waarin Adinda, schoon het niet koud was, in een pels gewikkeld, terneer lag. Haar eene hand, die slap langs haar neer gegleden was, had hij in de zijne genomen, ze zacht streelend.

Ze was schoon, zooals ze daar lag. Geen rimpel ontsierde het bruine, mystiek ellipse gelaat. Haar glanzende blauwe wenkbrauwen boogden in sierlijke lijn boven de vreemd,

„Wat ben je stil, mannie! Scheelt er wat aan?”

Als opgeschrikt uit zijn mijmeringen, was hij door die vraag.

„Neen hoor, heusch niet, vrouwtje. Ik vind het alleen zoo naar, dat ik het niet, vóór je het zei, zélf gezien heb, dat je je niet gelukkig gevoelde in dit land. Dat had ik moeten zien. Dan was het niet zoo ver gekomen!”

Zacht drukte zij zijn hand.

„Niet zeggen, mannie! Niet zeggen! Je hebt dikwijls genoeg gevraagd, of mij wat scheelde. Het is mijn eigen schuld, hoor. Maar . . . ik durfde, wilde het je niet zeggen, dat ik in jouw land, waar jij gelukkig wezen kon, mij zoo droef voelde. Vind je het erg naar, dat je nu weer terug moet?”

„Neen hoor, heusch niet! Als ik jouw maar bij mij houden mag, dan is alles goed en dan worden we samen weer heel, héél gelukkig in Indië, net als toen ik je daar voor 't eerst kennen leerde. — Dan worden wij weer heel gelukkig in l-n-d-i-ë,” fluisterde hij zacht na in haar oor.

Haar oogen begonnen te schitteren toen zij dat hoorde: samen gelukkig in Indië, in haar mooie, rijke, zonnige Indië. En hij vond het niets naar weg te moeten uit zijn land, als-ie haar maar bij zich houden mocht. O, 't was zoo'n lieve, goeie mannie! Zacht trok zij zijn blonde hoofd naar zich toe en drukte een innigen kus op zijn voorhoofd en lippen. Haar wang lag zacht tegen de zijne en haar mond prevelde zachte woordjes van liefde en dankbaarheid.

„O, Indië, heerlijk land. O, daar weer samen gelukkig worden hè?” stamelde zij als in extase. „Samen-gelukkig-in-Indië,” en tranen van geluk pielden aan haar lange, zwarte wimpers. Innig klemde zij zich tegen hem aan.

Zóó bleven zij nog een poos stille zitten; beiden dromend van hun nieuw geluk, dat komen zou . . .

ziel en lichaam vernietigd had, dat zij dood ging, was zijn schuld. Zijn schuld. O! Maar het mocht niet, het kón niet. Zij mócht niet doodgaan. Hij kon haar niet missen.

Benauwd, bijna gek van smart stond hij open schréeuwde bijna: „Nèen, nèen, niet dóódgaan, mijn lieve, beste vrouwtje . . . mijn lieveling, niet doodgaan . . .”

Langzaam sloeg Adinda haar oogen, die bijna niet meer lichtten, op, verschrikt door zijn wilde opstaan.

Hij greep haar handen en klemde ze vast in de zijne. Hartstochtelijk zoende hij haar op het gelaat, niet eraan denkend dat zij zóó zwak was. Dan drukte hij zijn hoofd naast het hare op het kussen en snikte smartelijk.

Onderwijl stamelde Adinda, als droomde zij; „Indië . . . mijn . . . heerlijk . . . Indië . . . gelukkig . . . samen . . . in . . . Indië . . .”

Van leed en angst half versuft zat Erik maar steeds aan haar bed, zijn hoofd in zijn beide handen steunend, terwijl zijn vingers zenuwachtig door zijn haar woelden . . .

Zóó had hij een heele poos gezeten. Tot de dokter wéer gekomen was en gezien had, dat Adinda dóód was.

Waanzinnig van smart had Erik zich op haar geworpen, haar doode lichaam snikkend omarmend. Zacht kreunde hij woorden van zelfverwijt. O, God, zijn lieve vrouwtje dood, dóód door zijn schuld. Hij had haar leven vernietigd, door haar uit haar zonnige land naar het droefgeestige Holland te brengen . . .

Adinda sliep voor éeuwig: vredig en stil was haar gelaat, dat het leek alsof zij aanstonds weer ontwaken zou. Zij was gestorven en haar wensch was niet vervuld. Zij was dóód gegaan in het koude, sombere land bij de zee . . .

Aan het bed zat Erik, zacht-snikkend en wakend in bitteren rouw . . .

23)

Zoodra hij de tijding had ontvangen, liet hij Prexaspes roepen, aan wien hij den moord had opgedragen en toen deze bezwoer, aan het bevel voldaan te hebben en met eigen oogen te hebben gezien, hoe de doode was begraven, sloop toch de twijfel aan de trouw zijns vriends het achterdochtig hart des vorsten binnen.

„Prexaspes,” zeide hij, „vertel mij eens, wat zeggen de Perzen wel van mij? Ik wil weten, hoe men over mij denkt, voordat ik optrek tegen den verrader, hetzij dan Bardja, of een ander, die zich voor hem uitgeeft. Spreek, zou ik mij op de trouw van iedereen kunnen verlaten?”

„Heer,” zeide Prexaspes, „zij prijzen uwe daden en roemen uwen aard in alle opzichten. Zij vreezen alleen, dat gij u te buiten gaat aan den wijn en dit uw val zijn zijn.”

„Dus,” zeide Kamboezia, door dit openhartig woord verbitterd, zoo diep was hij reeds gezonken, „zij denken, dat ik in mijne geestvermogens ben gekrenkt, nietwaar? Zij meenen, dat mijn oog verdoofd en mijne hand minder vast is, dan zij van mij gewend zijn?”

„Ik zal u het tegendeel bewijzen. Ginds in den hof loopt uw zontje, Prexaspes. Geef mij pijl en boog. Wanneer deze pijl niet door zijn hart zal gaan, zeg dan, dat zij gelijk hebben.”

Toen spande hij den boog, legde aan en schoot; het arme kind viel dood ter aarde en bij de lijkopening bleek, dat de pijl het hart doorboord had.

„Wat zegt ge nu, Prexaspes?” vroeg de despoot. „Geen god had beter kunnen treffen,” antwoordde de hoveling. Doch van dien dag af, had Kamboezia zijn laatsten vriend verloren. Toch, ofschoon hij niemand meer vertrouwde, trok hij uit Egypte aan het hoofd van een deel des legers op en stelde den kwaamsten als landvoogd van Egypte aan.

Reeds was hij te Ecbatana in Syrië aangekomen en naderde hij het toneel van Gaumata's onwettige heerschappij, toen de straf van Ormuzd hem trof.

In dronkenschap wilde hij te paard stijgen. Hij viel op zijde en zijn zwaard trof hem in de dij.

De wond ontstak en na enkele dagen van lijden, blies hij den laatsten adem uit, na vooraf zijn raadslieden o. w. Prexaspes te hebben opgedragen den valschen Bardja te bestrijden en te dood n.

Alzoo stonden om zijn sterfbed Otanes, Intaphernes, Megabysus, Gobryas, die de vader van Sirja was, Aspathynes en Hydarnes, benevens Prexaspes.

En zij hoorden des konings woorden en zij beloofden hem, wat hij vroeg; maar zij geloofden niet aan een valschen Bardja.

En Prexaspes wachtte zich wel, hun te zeggen, wat hij wist; want hij vreesde hun toorn, wanneer Kamboezia er niet meer was en zij zouden vernemen, dat hij de hand geslagen had aan Koeroes' zoon. Ja, de zaak stond goed voor den valschen Bardja en zijn broeder Patizythes. Wie zou hen kunnen schaden, hen, door den vorst der duisternis beschermd?

Maar de liefde, in trouwe harten wonende, waakte daarginds in Persépolis, te lang door ons vergeten; aan de einden van het reusachtig Rijk waakte zij; ook ginds te Naueratis, aan de monding van den Nijl, waakte zij, zoo goed als op de hooge vlakke van Iran, aan den voet van Ahriman's rots, bewaakt door de wanstaltige monsterdieren.

En de trouwe oud-Perzische harten, die klopten in de borst van Otanes, van Megabyzus, van Intaphernes en Gobryas, van Aspathynes en Hydarnes, ook van Darayavoes, zij zouden ten slotte na verstandig overleg de waarheid brengen aan het licht en ook Prexaspes zou toonen, dat hij niet geheel was ontaard en zijne daad, in laffe vrees begaan, weer goedmaken door zijn heldenmoed.

HOOFDSTUK XXIV

Reeds bijna zes maanden heerschte nu de magiër Gaumata in Perzië, en zijn broeder Patizythes was zijn rechterhand. Hij bestuurde de zaken en de valsche Bardja hield zich verborgen, bemoeide zich alleen met de vrouwen.

Heel het land was vol van hunnen lof, want hun juk

was zacht, zachter zelfs dan dat van Koeroes, die een vader van zijn volk was genoemd.

Toen de tijding van Bardja's opstand uit de dooden Persépolis had bereikt, waren Darayavoes en Artystona zeer verheugd en deze laatste was terstond naar Marna gesnel, om haar voorzichtig het heuglijk nieuws mee te deelen.

En de tijding, dat hij nu koning was en Marna misschien spoedig eene plaats in des konings huis zou verkrijgen, vervulde hun hart niet met afgunst, doch moedigde hen aan, om haar langzamerhand te gewennen aan het denkbeeld, dat zij weldra gelukkig met Bardja zou vereenigd worden.

Intusschen liet deze niets van zich hooren, en natuurlijk verkeerden allen in ongerustheid.

Totdat Darayavoes kwam en hun groot nieuws bracht.

De verbonden rijks grooten waren te Ecbátana aangekomen en hadden den vertegenwoordiger van Bardja hunne hulde betuigd.

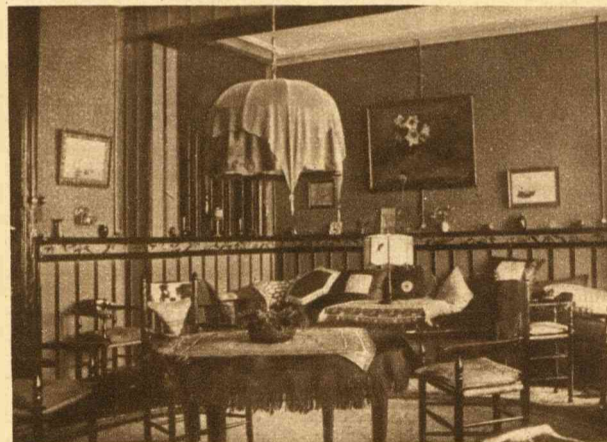
Na een paar dagen rust waren zij voornemens geweest, naar Suza te vertrekken en den koning zelf te huldigen.

Alleen Prexaspes had zich op een afstand gehouden; hij was natuurlijk niet te misleiden geweest en benutte de gelegenheid, om eene aanwijzing te vinden

„Ons Thuis” te Scheveningen.

Op deze pagina reproduceeren wij een tweetal foto's van de onlangs in gebruik genomen huiskamer van „Ons Thuis”, Huize Royal te Scheveningen. Deze kamer is geheel belangeloos ingericht en artistiek geschilderd door Mevrouw van Eecke uit Voorburg. — Zooals onzen lezeressen en lezers wellicht bekend zal wezen, stelt de Vereeniging „Ons Thuis” zich ten doel, dames uit den goeden stand, die in dezen moeilijken tijd financieel achteruitgegaan zijn, tegen zoo billijk mogelijke vergoeding huisvesting te verschaffen. Bovendien heeft de Vereeniging een steunfonds, waaruit wordt bijgepast voor die dames, die den vollen pensioenprijs in Huize Royal niet betalen kunnen.

voor het bewijs, dat hij, die zich voor Bardja uitgaf, een bedrieger was.

Eindelijk had het geluk hem gediend.

Een slaaf was tot hem gekomen en had het geheele snoode complot van Gaumata onthuld. Het was Panda, wiens geweten was ontwaakt en die nu boete deed voor den dood van beide vorsten, tot wier noodlottig uiteinde hij ook had bijgedragen.

Prexaspes had zijne vrienden ontboden en in hunne tegenwoordigheid had Panda zijne onthullingen herhaald; zij hadden toegestemd, naar Suza te vertrekken en Gaumata in hechtenis te nemen.

Toen was een renbode aan Darayavoes gezonden en Hystaspes was van alles op de hoogte gebracht. Deze had zich verontschuldigd wegens zijn hoogen leeftijd en zijn zoon in zijne plaats gesteld, die Bardja het meest van nabij had gekend; hij werd uitgenoodigd om naar Suza te komen en aan de rechtspraak voor Gaumata deel te nemen.

De eedgenooten besloten hem als den zevenden in hun verbond op te nemen, indien hij dit wenschte.

Voor alles wenschten zij niet overijld te werk te gaan. Zooals Hystaspes vertelde, die hem gezien had, was de gelijkenis van den bedrieger met Bardja zoo treffend, wist hij zoo behendig te antwoorden op de vragen, die hem gedaan werden, om hem in den val te laten loopen, dat niemand, dan alleen Prexaspes, overtuigd kon worden van zijn bedrog.

Het getuigenis van Panda was geen voldoende

bewijs. En de vrees, eene daad te begaan, die nimmer weer goed gemaakt kon worden, weerhield de rechtschapen mannen van een overijld besluit.

Lang spraken Darayavoes en Artystona over deze tijding. Toen zij ophielden, was hunne overtuiging gevestigd; zij moesten zich van den stand van zaken overtuigen. En zoo werd onverwijld tot de reis besloten.

Artystona verklaarde terstond, dat niemand beter dan Marna in staat zoude zijn, om Gaumata te ontmaskeren, en dat zij beide dus noodzakelijk mee moesten gaan en Darayavoes vergezellen op zijne reis. Deze had haar gelijk gegeven en op den bestemden tijd zagen zij de stad weder, die zij acht jaren geleden onder zoo geheel verschillende omstandigheden hadden betreden.

De geheele familie nam haren intrek in Hystaspes' woning, dicht bij het paleis, en allen zagen nu de bekende plaatsen weder, die getuigen waren geweest van hunne angst en vrees, hun triomfen en hun geluk; en menig woord werd gewijd aan de nagedachtenis van den edelen Koeroes, die zulk een tragisch einde had gevonden op het oogenblik, dat zijn uitgestrekt Rijk hem het minst kon missen.

En nog konden Darayavoes en Artystona niet bevroeden, dat al die gebeurtenissen moesten leiden tot hun eigen verheffing, tot de grootheid, waartoe zij in de toekomst zouden stijgen en die zij in 't geheel niet begeerden, totdat het hun duidelijk werd, dat zij geroepen waren, dien last als een dure plicht op hunne schouders te nemen.

Op den dag na aankomst riep Darayavoes, in naam van zijn vader, als naaste bloedverwant des konings, de aanwezige Rijks grooten op en beraadslaagde ernstig met hen over de maatregelen, die genomen zouden worden.

Panda werd nogmaals voorgebracht en de sidderende slaaf verhaalde hoe hij op zekeren dag, zonder dat Karasak en Gaumata het hadden bemerkt, getuige was geweest van hunne gesprekken en daaruit had vernomen, welk verraderlijk spel zij met koning Koeroes hadden gespeeld.

„Maar wie bewijst ons,” zeide Otanes, „dat gij niet liegt, man, en op eene belooning hoopt voor uwe leugens?”

„Iemand als ik, Heer, zou het niet wagen u te bedriegen voor een gering uitzicht op loon; en had ik niet beter een belooning van Gaumata kunnen vragen voor mijn stilzwijgen?”

„Daar is veel waars in,” zeide Darayavoes; „maar ik geloof nu een middel te weten, om de waarheid van de woorden dezes mans te toetsen aan hetgeen wij met eigen oogen kunnen zien.”

En nu verhaalde hij van de betrekking, die tusschen den echten Bardja en Marna had bestaan. „Wanneer wij onverwacht de jonge vrouw voor zijne oogen stelden, zal hij zich stellig verraden,” zeide hij.

„Laat ons daarvan zoo spoedig mogelijk de proef nemen.”

„Ik maan tot voorzichtigheid aan,” zeide Otanes. „Gij, Darayavoes, zijt des doods schuldig, wanneer gij de grenzen uwer satrapie overschrijdt.

„En hetzelfde lot deelen nog meerderen van ons. Laat ons afwachten.”

„Langer wachten is nog gevaarlijker,” zeide Gobryas. „Ik stem voor Darayavoes. De echte Bardja zal ons niet straffen, wanneer hij weet, waarvoor wij gekomen zijn. En den valschaard vrees ik niet. Geen lijfwacht zal ons den toegang weigeren, wanneer hij ons aanzien erkent. En verder hebben wij slechts met eunuchen, vrouwen en priesters te maken. Een lafaard, die daarvoor terugdeinzen zou.”

Zoo werd besloten, terstond naar Suza te reizen en den bedrieger te ontmaskeren.

HOOFDSTUK XXV.

De weg naar Suza was niet lang, nauwelijks de helft van den afstand, waarop Persépolis van Ecbátana verwijderd was.

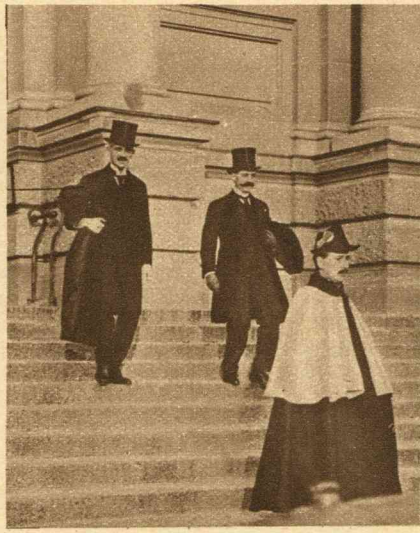
In drie dagen bereikten de reizigers langs de aanmerkelijk verbeterde wegen den burcht.

Het geheele reisgezelschap behalve Prexaspes, begaf zich onmiddellijk naar het paleis en, zooals Gobryas voorspeld had, de wacht maakte geen bezwaar, de aanzienlijke bezoekers toe te laten, die toevallig door de broeders nog niet waren opgemerkt.

Megabyzus, bij de krijgslieden bekend als opperbevelhebber van Kamboezia's leger; Otanes, de vader van des konings gemalin Phaidyma; evenals Darayavoes getooid met den witblauwen hoofdband der Achaemeniden; wie zou een dergelijk gezelschap den toegang durven betwisten? En dan nog stelde de aanwezigheid van vrouwen en kinderen den hoofdman gerust, indien kwaad vermoeden hem nog beving. Ongehinderd schreed Darayavoes aan het hoofd der eedgenooten door de gangen en zalen van het

Zie vervolg op pag. 10.

VAN HEINDE EN VERRE

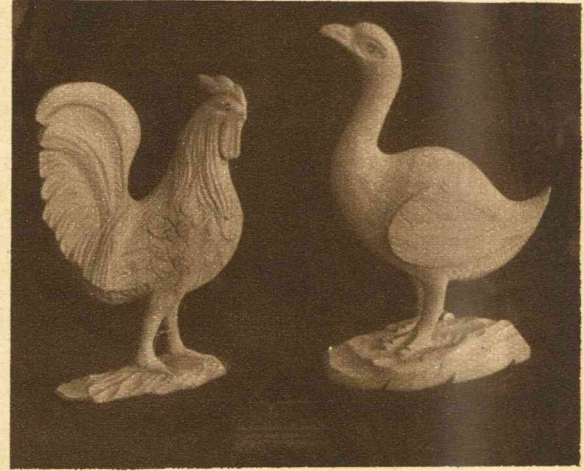
De Conferentie te Lausanne.

Links: De turksche afgevaardigden ter conferentie. Midden: De Zwitsersche Bondspresident Haab (links), de voorzitter der conferentie, verlaat deze na een zitting, voorafgegaan door een regeringsbeambte in schilderachtige kleedij. Rechts: Het „Hotel du Chateau”, waarin de conferentie-leden bijeenkomen.

Duitsche toestanden.

Tengevolge van de steeds voortdurende prijsstijging van papier, lood, koper, brons enz., wordt op 't oogenblik alles van dien aard in de straten van Berlijn gestolen. De dieven deinzen letterlijk voor niets terug. Zoo werd de vorige week een heele fontein gestolen, en wel de „Wäscherin-Brunnen” op de Märkischen Platz. De figuur der waschvrouw was van brons. Op onze foto (links) ziet men hoe een tweetal dames — die ongetwijfeld gevoel voor humor toonen — het afwezige beeld... bewonderen. — De rechter foto geeft een idee van de daling der Mark: voor één dollar (zie onderaan) krijgt men thans 8000 mark!

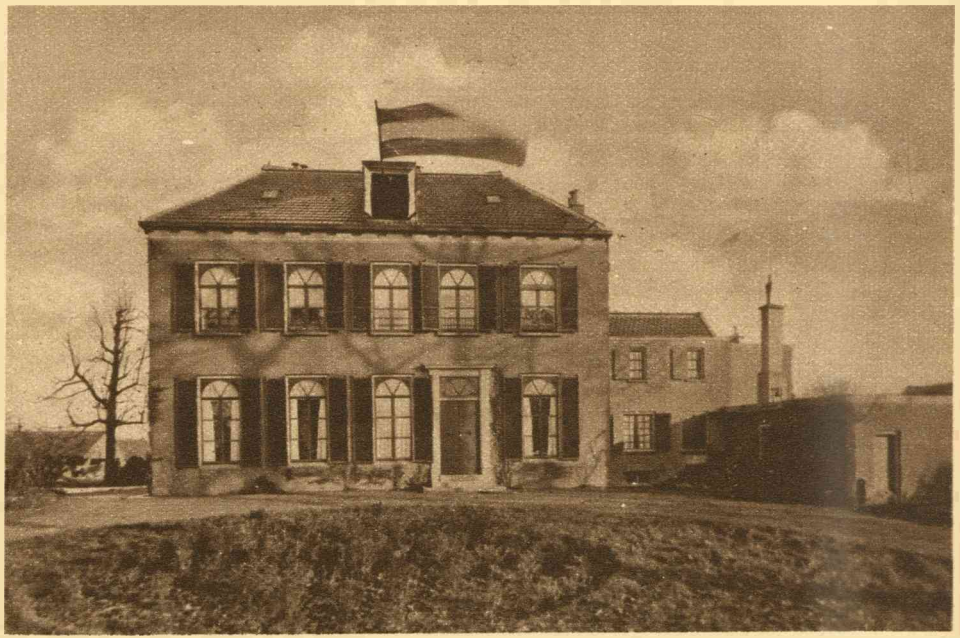
Russische kunstnijverheid-producten.

Te Rotterdam wordt een tentoonstelling gehouden van diagrammen over den Russischen hongersnood. Tevens worden er producten van Russische kunstnijverheid geëxposeerd. Van deze laatsten brengen wij hierboven er eenige in beeld. Links en rechts een paar fraaie staaltjes van houtsnijwerk. Midden: Door kinderen vervaardigde poppen van afval.

De begrafenis van Sonnino,

oud-minister-president van Italië, had plaats in den wilden spelonk van den Romito nabij Livorno. Onze foto, waarop men ziet hoe de „fascisti” het stoffelijk overschot groetten, werd genomen even voordat de kist in de groeve gelaten werd.

De Stichting „Vredeheim”.

Het huis Zuylenveld te Zuilen, door de stichting „Vredeheim” bestemd tot huisvesting van dames uit den gegoeden stand, die haar vermogen hebben verloren, werd de vorige week officieel geopend.

HET ST.-NICOLAASGESCHENK

DOOR ELISE WESSELINK-RUTGERS

Paul Brandt zat in de gezellige warmte van zijn kamer te wachten op zijn vriend, George Dennings, die beloofd had, den St.-Nicolaas-avond bij hem te komen doorbrengen.

Beiden waren eenzamen in de groote wereldstad, beiden kenden het onbevredigde verlangen naar een gezelligen, huiselijken kring, beiden meenden het gemis daarvan minder schrijnend te zullen voelen, als zij in elkanders gezelschap den avond doorbrachten, waaraan zoovele dierbare herinneringen van hun jeugd verbonden waren.

De piano, waarop een groen-omkapt lampje gloeide, stond open; Paul Brandt zette zich eraan en speelde zacht de wijsjes, die zijn moeder hem eenmaal had geleerd, trachtend, zich de erbij behorende eenvoudige woorden te herinneren, trachtend, iets terug te vinden van de aandacht en de geestdrift, waarmede hij eenmaal, met verrukte oogen de komst van St. Nicolaas afwachgend, die woorden had gezongen.

Schreden op de trap deden hem haastig, als schuld bewust, naar zijn lagen, gemakkelijken stoel terugsluipen.

George Dennings trad binnen en een oogenblik later zaten de beide vrienden achter een glas dampende punch, terwijl hun geurige sigaren blauwige rookwolkjes omhoogkringelden.

Zij spraken over allerlei klein gebeuren, waarin zij beiden belangstelden en zij genoten van de stille behaaglijkheid, die hen omsponnen hield.

Het rinkelen van de étage-bel stoorde hun genoeglijk gekout.

„Bezoek?” vroeg George Dennings.

„Ik verwacht niemand. Maar ik zal toch even gaan kijken! Mijn juffrouw brengt den avond natuurlijk bij haar familie door!”

„Blijf zitten, ik zal wel even opendoen!” bood George aan; hij stond op en verliet de kamer.

Een oogenblik later trad hij weer binnen met een pakje in de hand.

„Een verrassing voor je!” sprak hij vrolijk. „Een surprise!”

„Die Botschaft hör, ich wohl, allein mir fehlt der Glaube!” citeerde Paul Brandt glimlachend.

„Toch is het zoo!” hield George aan, het pakje op de tafel vóór zijn vriend neerzettend.

„Onzin!”

„Wel, dit pakje werd mij in de hand geduwd door een man, die mij toebromde: „Surprise!” en daarna terstond rechtsomkeer maakte!”

Paul Brandt blikte ongeloovig op naar zijn vriend, overtuigd, dat George hem voor den gek hield; er was immers niemand, die eraan denken zou, hem met een cadeautje te verrassen!

„Maak het open!” adviseerde George. „Dat zal misschien licht in de duisternis ontsteken! Wie weet, of niet de eene of andere charmante jonge dame, je een blijk van haar genegenheid heeft willen geven! Ik wil wel even weggaan, als je bang bent, dat de inhoud van dit pakje je zorgvuldig bewaarde hartsgeheimen in gevaar zal brengen!”

Paul Brandt haalde glimlachend zijn schouders op; hij greep het pakje, dat den vorm van een cubus had; hij draaide het tusschen zijn handen om en om, maar vond geen adres en geen aanduiding van den afzender.

Hij peuterde het touwtje los en vouwde het buitenste glad-bruine papier open, daarna een rood-gestreept vloeitje; 'n wit cartonnen doosje kwam uit de omhulling te voorschijn.

Nieuwsgierig boog George Dennings zich over de tafel heen, toen zijn vriend het deksel oplichtte; een hoopje houtwol werd zichtbaar, Paul verwijderde het en bekeek vol verbazing de prachtige kunstroos, die op den bodem van het doosje rustte.

„Bloemen?” spotte George. „Een vlamroode roos? Wil je nu nog beweren, dat je niet weet, welke bekoorlijke, jonge dame . . . ? Paul, wat is er? Wat scheelt je?” onderbrak hij zichzelf verschrikt.

Paul Brandt had zich over het doosje heengebogen, om de wondermoede bloem nader te bekijken.

Plotseling overtoog een doodelijke bleekheid zijn gelaat; het geschenk ontgleed aan zijn hand; machteloos zonk hij achterover in zijn stoel.

„Paul!” herhaalde George angstig. „Wat is er toch? Geef mij toch antwoord! Kan ik wat doen, om . . . ?”

Hij was om de tafel heengeloopen en schudde zijn vriend zachtjes aan den arm; hij werd zich bewust van een scherp, onaangenaam reuk, dien hij tevoren niet had waargenomen; hij boog zich over naar de zonderlinge surprise, de onaangename reuk werd sterker; een gevoel van duizeligheid overviel hem.

Een verwensching prevelend, pakte hij den papierrommel met het doosje en zijn gevaarlijken inhoud op, liep snel naar de balkondeuren, rakte ze open en gooide het pakket in den versten balkonhoek.

De frissche, pittige winterlucht deed hem goed; hij leunde even tegen de deurpost aan, veegde het zweet, dat hem door die zonderlinge benauwdheid op het voorhoofd was komen te staan, weg en haastte zich terug naar Paul, die bewusteloos achterover hing in zijn stoel.

„Mijn God,” prevelde hij, „wat moet dat beteekenen? Wie heeft hem dat verraderlijke pakket gestuurd? Wie heeft het op zijn leven gemunt en waarom? Hij zal toch niet . . . ! Neen, neen, hij leeft, hij ademt, maar . . . !”

Met trillende vingers maakte hij Paul's boord los, besprenkelde zijn voorhoofd met water, hield hem een in eau de cologne gedrenkten zakdoek onder den neus; niets mocht baten; Paul's oogen bleven gesloten; het zwakke op-en-neergaan van zijn borst was het eenige teeken, dat niet alle leven uit hem geweken was.

Zich tot kalmte dwingend, nam George Dennings zijn hoed en jas en liep na een laatsten blik op zijn ongelukkigen vriend naar het portaal, waar hij snel de étage-deur opende; hij haastte zich naar beneden met het plan, om den naastbijwonenden dokter te gaan halen, die mogelijk een tegengif zou kunnen geven, om de werking van den venijnigen damp, uit de roode roos opgestegen, teniet te doen.

In zijn vaart bonsde hij op het portaal van de eerste verdieping tegen een heer aan, die juist de onderste trap beklommen had.

„Pardon!” zei hij vluchtig.

„U schijnt haast te hebben!” merkte de ander op.

„Ja, ja! Mijn vriend is plotseling ziek geworden; ik moet een dokter halen! Laat mij door, wat ik u verzoeken mag!”

„Zie ginds komt de Stoomboot uit Spanje weer aan . . .”
(De intocht van St. Nicolaas met zijn knecht te Leiden).

„Mijn telefoon is tot uw dienst!” sprak de nieuw-aangekomene, een deur in zijn onmiddellijke nabijheid opensluitend en het licht in een kleine hall aandraaiend.

„Woont u hier?”

„Ja.”

„Ik zal heel graag van uw telefoon gebruik maken!”

„Volg mij dan! Wie is uw ziek geworden vriend?”

„Paul Brandt!”

„Ah! Mijn bovenbuurman! Wat scheelt hem?”

Zij waren in een groote kamer gekomen, die met haar schrijftafel en haar breede boskenkasten de studeerkamer van een geleerde zou kunnen zijn.

Voortdurend van de gedachte vervuld, dat Paul's redding van hem alleen afhing, liep George Dennings onmiddellijk naar het tafeltje, waarop het telefoontoestel stond; hij was zoo gelukkig, van den geneesheer, dien hij opbelde, de stellige belofte van een onverwijld komst te verkrijgen.

Dankbaar wendde hij zich tot den man, in wiens woning hij zich bevond; plotseling ging hem een licht op.

„Frank Wilton!” riep hij uit. „Frank Wilton, de beroemde détective!”

„Ik ben Frank Wilton en ook détective, maar . . . !”

„Hoe kon ik zoo dom zijn! Ik wist immers, dat u de eerste étage van dit huis bewoont! Wilt u met mij meegaan? Misschien ziet u licht in de geheimzinnige zaak, die m'n vriend Paul Brandt met ziekte, mogelijk zelfs met den dood bedreigt!”

„Wat is er gebeurd?”

„Kom mee, dan kunt u het zien!”

De beide mannen haastten zich de trap op; bij hun binnentreden in de kamer, die George Dennings eenige oogenblikken tevoren verlaten had, vonden zij den bewoner nog steeds bewusteloos in zijn stoel liggen.

George bracht verslag uit van het gebeurde; Frank Wilton luisterde met de grootste aandacht en begaf zich toen naar het balkon, waar hij de gevaarlijke roos opnam; met een kreet van afschuw wierp hij haar terstond weer neer.

„Heeft mijnheer Brandt een vijand, die hem deze verraderlijke surprise gezonden kan hebben?”

„Neen, ik zou niet weten, wie vijandig zou kunnen staan tegenover Paul, die de beste, goedhartigste, welwillendste kerel van de wereld is!”

„En toch . . . !”

„Ik sta voor een raadsel! Ik zou u mijn leven lang dankbaar zijn, als u mij daarvan de oplossing verschaffen kondt!”

„Verwachte uw vriend een geschenk op dezen avond?”
„Welneen! Hij wilde mij zelfs niet gelooven, toen ik hem zeide . . . !”

„Hebt u het dus van den bringer aangenomen?”

„Ja.”

„Hoe zag hij eruit?”

„Ik weet het niet! Ik heb nauwelijks op den man gelet! Het was bovendien donker in het portaal! Ik herinner mij alleen, dat de man aan de hand, waarmede hij mij het pakje toereikte een vinger miste.”

„Wat zegt u daar? Weet u dat zeker?”

„Ja.”

„En noemde hij den naam van den heer Brandt?”

„Neen, hij duwde mij het pakje in de hand, bromde: „Een surprise!” en verdween. Natuurlijk dacht ik, dat het voor Paul bestemd was!”

Een oogenblik stond Frank Wilton roerloos, in gedachten verzonken; toen werden zijn scherpe trekken als door een lichtstraal verhelderd.

„Ik ben er!” riep hij uit. „Geen tijd voor praten! Kom mee! Ik kan de hulp van een vertrouwd metgezel uitstekend gebruiken! Kom mee!”

„Maar Paul . . . ?”

„Ik hoor den dokter reeds op de trap!”

Hij liep naar het portaal, gaf den medicus, die inderdaad aangekomen was, beknopt en haastig de noodige inlichtingen en besloot:

„Blijf bij den patiënt, totdat wij terug zijn! Er hangt meer van af, dan u vermoeden kunt! U kunt uw eigen honorarium bepalen voor den tijd, dien ge hier doorbrengt! Ik ben Frank Wilton! Ik sta persoonlijk borg voor alle onkosten! Kom mee, mijnheer! Vlucht!” wendde hij zich tot George Dennings.

Aangestoken door de opwinding en den ijver van den bekenden misdadigers-jager, begrijpend, dat deze groot wild op het spoor was, volgde George zonder tegenspraak; hij wist zijn vriend in goede handen en hij was verlangend, om aandeel te hebben in de ontwarring van het raadselachtige geval.

Het kostte hem moeite, den voortsnellenden détective bij te houden; deze liep naar een dichtbijzijnde standplaats van huur-auto's, gaf den chauffeur van een der wagens een adres op, duwde zijn metgezel door het portier en zette zich naast hem neer.

Bij het hoofdbureau van politie werd halt gemaakt; Frank Wilton liep het gebouw binnen, kwam na enkele oogenblikken terug met drie stevige, wel-bewapende agenten, die zich in den auto werkten en de snelle tocht werd voortgezet, totdat een groote villa aan den buitenkant van de stad was bereikt.

George Dennings had later niet dan een verwarde herinnering aan het tooneel, dat volgde; het ging aan hem voorbij als een benauwde droom van draven, worstelen, vloeken, schieten, sluipen in nachtelijk duister; hij kwam pas weder tot bezinning, toen hij met Frank Wilton huiswaarts reed.

Zij vonden Paul Brandt bleek en mat, maar volkomen bij bewustzijn; de dokter, die hem had bijgestaan, nam haastig afscheid en Frank Wilton vertelde aan de met gespannen aandacht naar hem luisterende vrienden:

„De god van het toeval is de machtigste bondgenoot voor een détective, dat zal u uit mijn verhaal duidelijk worden!”

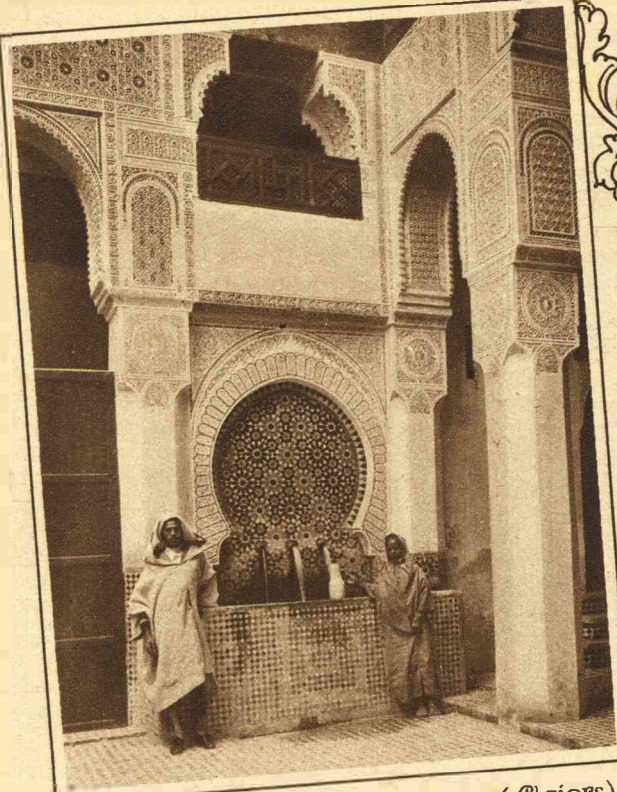
Vanmorgen bracht ik een vluchtig bezoek aan den eigenaar van de villa, die wij hedenavond tezamen voor inbraak hebben behoord. Ik sta op vriendschappelijken voet met den schatrijken heer Williams, mijn bezoek had dan ook niets te maken met mijn beroep. Toen ik het huis verliet, werd ik aangestaan door een man, die tegen het tuinhek leunde; ik kende den man; ik wist, dat hij lid was van een bende, die het inbreken tot een groot bedrijf heeft weten te maken. Zijn tegenwoordigheid op die plaats kwam mij verdacht voor, want bij den heer Williams is enorme buit te halen, maar ik had geen tijd, om lang over het geval na te denken en vergat het in den loop van den dag. De man echter heeft ongetwijfeld gemeend, dat ik door den heer Williams met de bescherming van zijn eigendom was belast geworden. Hij kent mij en weet, dat hij een kwade aan mij heeft. Dat moet hem op het idee hebben gebracht, om mij voor vanavond onschadelijk te maken. De bende beschikt daartoe over verschillende middeltjes; men koos een vergiftigde roos bij wijze van surprise, maar . . . !”

„Maar de bringer vergiste zich in de étage!” vulde Paul Brandt aan.

„Juist! Voor een ingewijde als ik ben, was de samenhang gemakkelijk te vinden! Dat ik goed geraden heb, blijkt uit de belangrijke arrestatie, die wij konden doen! Het was een geluk, dat de heer Dennings het gemis van een vinger aan de hand van den boodschapper opmerkte, want juist die ontbrekende vinger gaf mij de aanwijzing, die ik noodig had; ik wist daardoor, dat de geheimzinnige bringer van de surprise de getrouwe makker moest zijn van den man, dien ik 's morgens bij de villa had zien staan; die beiden werken altijd tezamen en zij zullen nu ook tezamen een paar jaartjes mogen brommen! En nu, heeren, is dus het raadsel van de surprise opgelost. Laten we eens drinken op het spoedige herstel van den heer Brandt, die mij zeker het corpus delicti wel zal willen afstaan!”

„Gaarne,” antwoordde Paul Brandt, zijn glas opheffend. „Ik kan mij niet herinneren, ooit een geschenk te hebben ontvangen, dat ik met zooveel genoegen dadelijk weer afstond als dit Sint-Nicolaasgeschenk!”

Door Noord-Afrika

En particuliere bron te Fez. (Algiers)

En met riet overdekte straat te Bab-el Kissa.

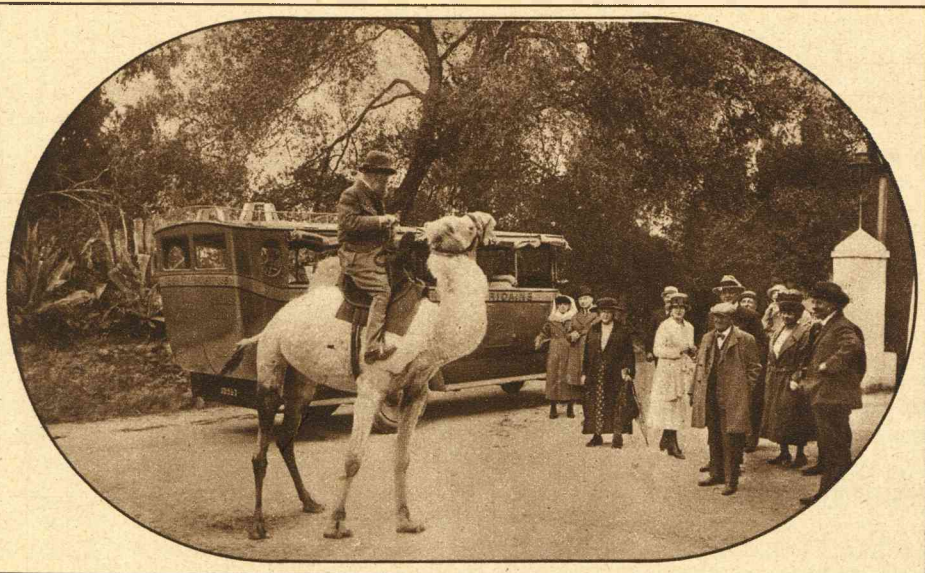
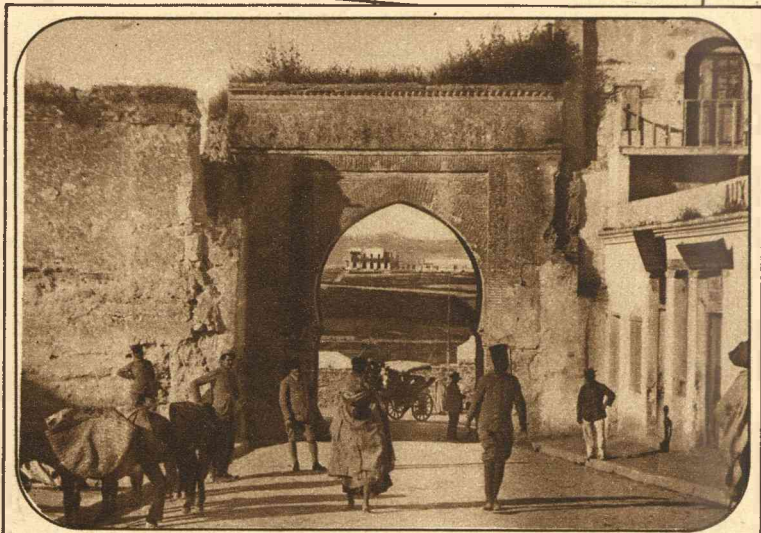

Ruïne van Volubilis.

Links :
De haven van Algiers.

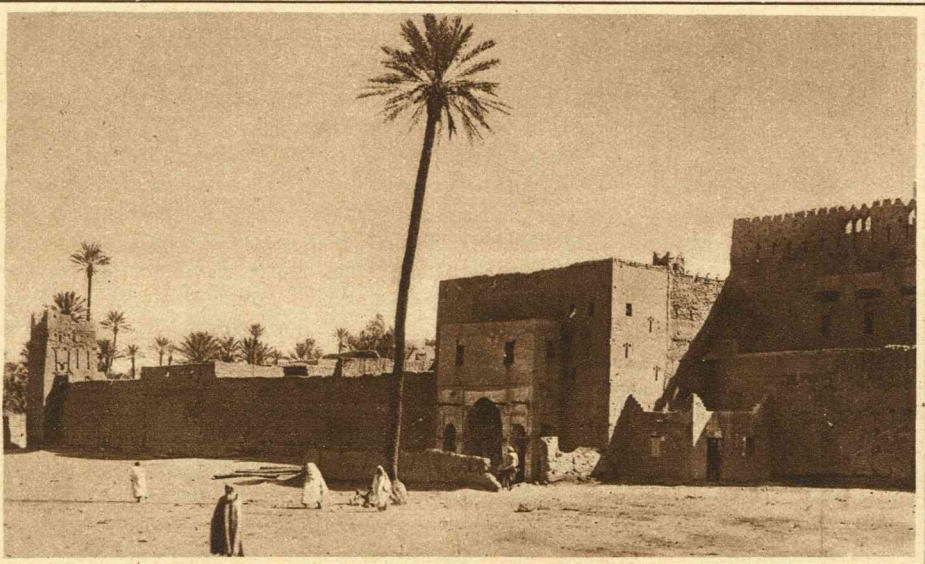
Rechts :
Oud stadsgedeelte te
Meknes (Marokko).

Les extrêmes se touchent: het „schip der Woestijn” en een der moderne auto's waarmede het reisbureau Lindeman en Co. tochten door Noord-Afrika onderneemt

Fez, de residentie van Algiers.

En Ksan (versterkt dorp) in Zuid-Marokko.

Rabat (Marokko). De Sultan op een morgenrit.

paleis voort; in een der kamers, grenzende aan de troonzaal, liet hij Artystona en Marna met de kinderen achter, terwijl bedienden en eunuchen, slaven en slavinnen eerbiedig bogen en trad toen onversaagd de zaal binnen.

Patizythes en Gaumata waren daar alleen.

Zij waren blijkbaar verbaasd door het onverwacht binnentreden van zulk een aanzienlijk gezelschap, doch gevoelden, dat zij hunne verbazing behoorden te verbergen, wilden zij zich niet geheel en al verraden.

Het was voor den ingewijde een interessant tooneel, de houding der beide partijen gade te slaan.

De Achaemeniden, den indringer nu voor het eerst aanschouwende, stonden verstomd over de wonderbare gelijkens met Bardja.

Darayavoes, die hem het meest had liefgehad, breidde onwillekeurig de armen uit, om hem te omhelzen en het gansche gezelschap boog zich eerbiedig voor hem neder, onder den invloed van koninklijke majesteit.

Dat Bardja geen acht sloeg op de ontroering van Darayavoes, had niettemin de aandacht van allen getrokken; doch eer nog de voor de hand liggende gevolgtrekking in hun brein had postgevat, trad Artystona met Marna de zaal binnen, voorafgegaan door Atossa en Phaidyma, gemalinnen des konings.

Phaidyma sloeg de armen om haars grijzen vaders hals en kuste hem.

Het tooneelmatige van dit alles begon nu Gaumata, die reeds bijna zijne kalmtte herwonnen had, te verontrusten; zijn broeder, de Hoogepriester en opperste der magiërs, bemerkte het en fluisterde hem iets in. Terstond veranderde nu de koning van houding en begon op hoogen toon rekenschap te vragen van zijne geweldigen.

„Wie heeft u, Otones, wie u, Darayavoes, bevolen, hier in mijne tegenwoordigheid te verschijnen, zonder geroepen te zijn? Weet gij niet, dat gij daardoor uw leven verbeurd hebt?”

Doch het antwoord zou den eedgenooten bespaard blijven.

Marna was vooruitgetreden en had bevende haren sluier teruggeslagen. Geen enkel blijk van herkenning was op de trekken des verbaasden konings te ontdekken; wel kwam een teeken van verwondering hem verraden in de oogen der aanwezigen, die hem opmerkzaam gadesloegen.

De jonge vrouw barstte in tranen uit. Toen viel zij hem te voet en zeide snikkend: „Hoe is het Bardja, herkent ge mij niet? Heeft de smart mij zoo veranderd, sinds den dag, waarop men mij bedrieglijk mededeelde, dat gij gestorven waart? Dat zou alleen uwe houding verklaren.

„En waarom hebt gij nimmermeer een teeken gegeven dat gij nog leefdet?”

„Waarom mij niet laten weten, waar gij waart?”

„Dat gij uw hart intusschen aan een andere vrouw hadt geschonken, die u liefde bood, behoefde waarlijk geene verhinderende te wezen. Is het hart, is het huis eens konings niet ruim genoeg? Ik zou mij gaarne met de minste plaats tevreden gesteld hebben, wetende dat een koning nu eenmaal rechten heeft! Hoe weinig kendet gij het hart van Marna, die u trouw heeft beloofd!”

Gaumata, die nu begon te begrijpen, welk groot gevaar hij liep, nu eene vrouw, die Bardja had bemind, daar voor hem stond te midden van zoovele getuigen, trachtte zich uit de verlegenheid te redden. Hij had den naam gehoord en zeide, als kwam de oude genegenheid weer bij hem boven:

„Marna, gij beschuldigt mij ten onrechte, en wanneer gij nadenkt, zult gij dit erkennen. Eerst heeft mijne verwijdering uit dit land mij verhinderd U bericht te zenden; en toen het geluk mij weder diende en ik mij door den dood van mijn broeder en de keus van het volk op den troon verheven zag, kondt gij toch niet verwachten, dat ik de beloften, die gij zegt, van mij ontvangen te hebben, zou gestand doen? Zou ik mij verbinden aan iemand als gij, die door uw stand niet gerechtigd zijt, op den troon plaats te nemen? Gij zult begrijpen, dat uw recht van vroeger, toen ik slechts een jongere zoon was, nu vervallen is!”

„Dat is gelogen,” riepen alle aanwezigen bijna tegelijk, thans overtuigd, dat deze taal nooit van Bardja's lippen zou geklonken hebben; „steeds heeft een Perzisch koning het recht gehad, de vrouw te kiezen, die hij wilde en niemand heeft zich ooit verwonderd, wanneer zij van eenvoudige afkomst was, sinds de dagen van Hasang, onzen eersten vorst.”

„Dat is dubbel gelogen,” sprak nu, met snijdende stem, de scherpzinnige, zwartoogige Atossa, die begreep, wat er gebeuren zoude; „want deze jonge vrouw, weet gij, wie zij is? Aan een kenteeken, dat zij reeds in hare kindsheid droeg en uit hetgeen zij mij vertelde, daareven, herkende ik haar als mijn zuster,

als de dochter van Koeroes, blond als hij. — Ik zal u allen straks daarvan nader rekenschap geven.”

Daarna zeide Artystona iets fluisterend tot Marna; deze richtte zich weder tot de aanwezigen en zeide:

„Laat de verdachte zijn linkervoet ontblooten en ik zal u zeggen, of hij Bardja is. Toen deze te Persépolis vertoefde, heeft hij dien voet verwond; ik heb hem gedurende zijne ziekte opgepast en meermalen den voet verbonden; een zeer duidelijk litteken is er van overgebleven en zal ons de waarheid openbaren.”

De koninklijke majesteit verdween nu uit Gaumata's houding en gelaat; hij werd doodsbleek en hij begreep, dat hij verloren was. Wanneer hij weigerde zijn voet te laten zien, zou die weigering tegen hem getuigen en wanneer hij toestemde, zijne sandalen te ontbinden, kon alleen een wonder hem redden. Hij zag vergeefs zijn broeder aan om hulp; de moed der wanhoop, die hem gedurende deze oogenblikken had staande gehouden, verliet hem en met een vreeselijken kreet wilde hij de zaal uitsnellen, terwijl Patizythes naar het raam vloog, Intaphernes, die hem wilde tegenhouden, eene lans in het oog stiet en het voorhangsel op zijde schoof, voordat iemand het verhinderen kon, waarop hij met luide stem de wacht aanriep.

Een vreeselijke verwarring volgde nu.

Atossa alleen bleef kalm; zij geleidde de verschrikte

Amerika's jongste advocate.

Hierboven reproduceeren wij het portret van Miss Telma Leonore Harrel te Havana, die nauwelijks zeventien jaren oud zijnde, reeds tot de balie werd toegelaten.

vrouwen naar een zijvertrek, terwijl zij Darayavoes toevoegde:

„Wees gerust; ik heb de wacht reeds ingelicht!”

Door alle deuropeningen van links en rechts kwamen nu magiërs en eunuchen binnensnellen, de meesten gewapend; doch tegen de ervaren krijgslieden waren zij niet bestand, die spoedig door de soldaten van de wacht werden bijgestaan.

Patizythes wondde nog Aspathynes aan het been, doch werd door dezen neergeveld. Gobryas had Gaumata om het middel gegrepen, en worstelde met hem op den grond, waarop Darayavoes hem te hulp kwam en den bedrieger doorstak.

De magiërs zochten nu hun heil in de vlucht, doch werden in de straten door de krijgslieden, weldra ook door het volk, van alle kanten aangevallen en vermoord. Toen de rust in het Paleis was teruggekeerd en alle eedgenooten weder in de zaal vereenigd waren, liep Atossa met Artystona en Marna op den zieltogenden Gaumata toe, rukte hem den hoofdband af en vertoonde de afgrijpselijke littekenen van een hoofd zonder ooren.

„Deze man is Gaumata, een magiër, broeder van Patizythes,” zeide zij. „In zijne vroegste jeugd gaf mijn vader hem deze straf, omdat hij reeds toen werd aangetroffen in het vrouwenverblijf, op eene plaats, waar hij niet wezen mocht. De straf is te licht geweest, doch het oordeel is nu gekomen! Phaidyma heeft ontdekt, wie hij was!”

HOOFDSTUK XXVI.

Het noodlot had ook Prexaspes achterhaald.

Hij had Gaumata in volle glorie in het bezit der koninklijke macht gezien, en die gedachte was hem, den fieren Pers, onverdraaglijk, zwaarder te dragen,

dan het vreeselijk geheim, dat hem het hart verteede en zijn geweten bezwaarde.

Was hij bekend geweest met de bewijzen, waarmede men den valschen Bardja kon overstelpen en onschadelijk maken, had hij de eedgenooten vergezeld, hij had de daad niet behoeven te bedrijven, waartoe hij nu gedreven werd door een sterkere macht, dan vrees voor den dood.

Hij had zijn geheim mede in het graf kunnen nemen en zijnen onbesproken naam voor heel de wereld onbevlekt blijven dragen.

Doch zijn eigen fierheid zou het noodlot aan hem voltrekken; hij sprong vanaf een bij het paleis staanden toren, na eerst aan het volk zijn geheim te hebben geopenbaard.

„Ik zeide U,” zeide Atossa, toen het gansche gezelschap des avonds in één der zalen van het paleis bijeen was, „dat Phaidyma de waarheid aan het licht heeft gebracht. Wij hadden vriendschap gesloten, Phaidyma en ik, nadat wij beide hadden moeten wijken voor de Egyptische, die hier gestorven is. Als deelgenooten in het ongeluk werden wij tot elkander gebracht, als bondgenooten tegen de gevaren, die ons opnieuw konden bedreigen. Ik had den valschen Bardja nimmer vertrouwd en hij scheen mij, de zuster, te vreezen.

„Hij ontweek mij tenminste tot dusver en Phaidyma genoot zijne gunst; op een nacht, toen hij in diepen slaap aan hare zijde lag, had hij den hoofdband, dien hij nooit aflegde, op zijde geschoven en zij ontdekte, dat hij geene ooren had, en zag de afgrijpselijke littekenen. De rest kunt gij raden, of heb ik reeds verteld. Uwe komst gaf ons moed en wij hielpen u.

„En nu de geschiedenis van Marna, waaruit gij kunt vernemen, dat ook ik menschenlijke zwakheden heb gehad in mijn leven.

„Hare moeder was een schoone Circassische en boeide Koeroes een tijdlang door hare zachte aanminning. Ik was toen twaalf jaren oud en kon haar niet uitstaan, omdat zij soms de moeder over mij speelde.

„Zij stierf in het kraambed en het kind, waarnaar vader niet vroeg, bleef hier onder andere kinderen, tot een jaloersche gedachte mij dreef, haar te verwijderen. Ik zond eene slavin met vrouwen, die naar Ecbátana ontboden waren, mede en vertrouwde haar het kind toe; met geld kocht ik de belofte van haar, niet te verraden wie zij was, doch het voor haar eigen dochttertje uit te geven.

„Gisteren zag ik Marna en meende de moeder voor mij te zien, zoo sprekend gelijk zij de arme vrouw; alleen heeft zij de haren en de oogen van Koeroes, zooals gij allen ziet; een vlek achter het oor en hetgeen zij mij van hare jeugd vertelde, schonk mij de zekerheid. En nu, lieve Marna, zijn wij de eenig overgebleven kinderen van vader, nu Bardja dood is en zullen wij zusters zijn, wanneer gij mij kunt vergeven. Ik heb geen reden meer, jaloersch te zijn en wat ik deed, geschiedde in mijne onnadenkende jeugd.”

Marna greep de hand van Artystona en legde die in Atossa's hand. „Indien gij haar liefhebt,” zeide zij, „zal ik u ook liefhebben; laat ons alle drie zusters zijn.”

Darayavoes zag het drietal aan en ernst overtoog zijn mannelijk gezicht. Hij schouwde in de toekomst en zag vele dingen vooruit, waaraan nu nog niemand dacht.

Toen wendde hij zich tot Otones, den vader van Phaidyma en verzocht hem het woord te voeren, en zijne gedachten te zeggen, over hetgeen nu moest gedaan worden. „Het Huis van Koeroes is in de mannelijke lijn, helaas, uitgestorven; ook Bardja heeft slechts eene dochter nagelaten. Wie zal koning zijn?”

Otones schudde het grijze hoofd en zag naar de aanwezige vrouwen. Het verwonderde hem, dat Darayavoes zulke ernstige zaken te berde bracht, in hare tegenwoordigheid.

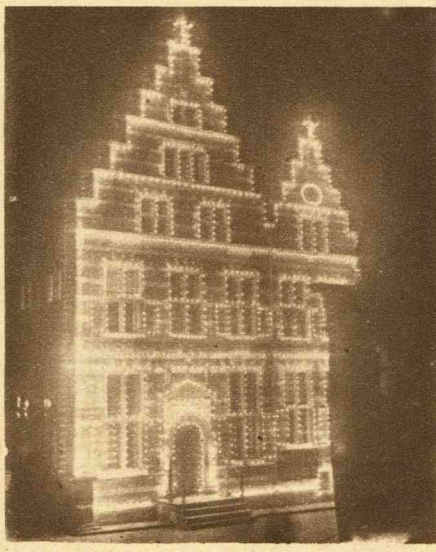
Deze bemerkte dat en zeide: „Spreek gerust, Otones. Atossa heeft bewezen, dat zij als een man kan optreden en is zij niet de naaste tot den troon? En Artystona is gewoon, met mij de zaken te bespreken.

„Gij zult straks haar oordeel vernemen; zij weet nog over meer, dan over vrouwenzaken te handelen. Ook Marna is door haar ingewijd. En wat Phaidyma betreft, zij zal er niet tegen hebben, nieuwe gedachten te hooren uitspreken. Bovendien is zij uwe dochter.”

„Welnu dan,” zei de grijsaard, „ik heb met Cresus verkeerd in de laatste jaren voor den oorlog en ik gevoel veel voor de Grieksche denkbeelden, sedert wij in Kamboezia een voorbeeld hebben gezien, hoe de absolute monarchie leidt tot tirannie. Een vorst moge goed van inborst zijn, de vrees voor de boezen maakt hem achterdochtig; vleiërs en kwaadsprekers krijgen macht over hem en hij wordt dikwijls onrechtvaardig. (Wordt vervolgd).

UIT HET VOLLE LEVEN

Naarden's zelfstandigheid gevierd.

Ter gelegenheid van de installatie van den heer M. P. van Wettum als burgemeester van Naarden op 1 Dec. l.l., werd tevens de onafhankelijkheid van deze stad feestelijk gevierd (zie ons vorig nummer). Wij geven hiervan, links: de heeren M. P. van Wettum, burgemeester, L. van Wilderen, 1e Wethouder en Ds. F. W. Drijver, de Driemanschap welke hoofdzakelijk ageerde tegen een samenvoeging van Naarden met Bussum. Midden: Naarden's Raadhuis geillumineerd. Rechts: De aankomst van den burgemeester op het Raadhuis.

BALTAZZI, minister van Buitenlandsche Zaken.

GOENARIS, de vroegere minister-president.

PROTOPAPADAKIS, ex-minister-president.

THEOTOKIS, de vroegere minister van oorlog.

Prins Andries v. Griekenland,

de broer van ex-koning Constantijn, die eveneens in staat van beschuldiging gesteld is.

Childers,

de leider der Ierse Vrijstaatsregering ter dood veroordeeld en terechtgesteld is.

Links:

„Voor het Duitsche kind”.

De Nederlandsche Centrale voor Vacantiekinderen uit Duitschland hield in de Stadsgehoorzaal te Leiden een tentoonstelling van kunst- en nijverheidsvoorwerpen.

Rechts:

Rusland en de conferentie te Lausanne.

De russische minister van buitenlandsche zaken Tschitscherin (X) op het station Friedrichstrasse te Berlijn tijdens zijn doorreis naar Lausanne.

WERKEN DER DUISTERNIS

OF

DE VELUWE IN HET TEEKEN VAN „HET LICHTBEELD”

DOOR CO NIJE

Met teekeningen van André Vlaanderen.

Naar aanleiding van bovenstaand verhaal looft de firma D. v. Kreveld te Amsterdam onder onze abonné's een voorwerp ter waarde van honderd gulden uit. Voor de voorwaarden tot deelneming verwijzen wij naar ons nummer van 1 November l.l., waarin wij deze uitvoerig mededeelden.

6) En later, toen ze al lang van school waren, hadden ze nooit bij den meester vergeefs om raad aangeklopt. Daarom was 't feest van de kinderen ook hun feest. Daarom had ieder zoo van harte meegedaan om alles zoo goed mogelijk te doen slagen. En ze hadden eer van hun werk gehad. Groot en klein had zich den ganschen dag kostelijk vermaakt. Redevoeringen waren gehouden en met een geweldig lawaai begroet. De burgemeester, de wethouders, de schoolopziener, de voorzitter van de feestcommissie, de hadden alle het genoegen gesmaakt zich zelf te hooren. En de oude grijze meester had geglimlacht, telkens den spreker beantwoord en bij zich zelf gedacht hoeveel aangenamer en lichter zijn taak geweest zou zijn, als gedurende de lange jaren, dat hij hier werkzaam geweest was, hij maar de helft van de sympathie had mogen ondervinden, welke nu zoo rijkelijk over hem uitgestort werd.

Doch het glanspunt van den dag zou nu aanbreken. Hier-

voor hadden Jaap de Koe en Teun gezorgd. In alle stilte hadden ze hun voorbereidingen getroffen. Aan den secretaris van „Het Nut” had Jaap geschreven om het adres van den mijnheer van de lantaarn, en toen het antwoord gekomen was, begon voor hen de drukte.

Dat was een geschrijf van belang, want ieder oogenblik bedacht ons tweetal wat anders. Hadden ze nu maar met de telefoon kunnen omgaan, dan was alles nog vlug genoeg van stapel geloopt. Even 5847 centram opbellen, en klaar waren ze geweest. Gelukkig kwam echter op een avond de operator, die toch in een naburig stadje had moeten zijn, even aan. En toen was de zaak spoedig in orde gekomen en bovendien had de lantaarnman hun nog een plannetje aan de hand gedaan, een plannetje, waarvan het geheel dorp verstandig zou staan. En daarom hadden ze er met letterlijk niemand over gesproken, al had hun dit moeite genoeg gekost. Maar nu zou dan ook eindelijk het oogenblik aanbreken, waarop ze al zoo lang gevlast hadden.

De gelagkamer van „Het Zwaantje” was donker gemaakt. De projectielantaarn was opgesteld. Het helderwitte projectiedoek blonk in het halfduister en onder gejoel en gezang vulde het zaaltje zich, met vroolijke kinderen en niet minder opgewekte ouders, die al schuifelend hun plaatsen innamen en hun oogen richtten naar de helwitte cirkel op het doek, waarin een aardig „Welkom” verscheen, dat met luid gejuich begroet werd, maar het volgend beeld: „Verzoeken beleefd stilte”, bracht de opgewonden gemoederen weer tot kalmte.

En toen begon de mooiste geschiedenis, welke zo oit ge-

hoord hadden en bij ieder volgend projectiebeeld klonken ha's en oei's uit het donker. Doch hoe verder het verhaal kwam van „De Wonderlijke reis van Nils Hølgerson”, naar het verhaal van Selma Lagerlöf, hoe stiller het werd. En bij het einde van het spannende verhaal steeg een diepe zucht uit de kinderen op, toen op het scherm verscheen: „Pauze”.

Limonade en koekjes probeerden te konkurreeren met de lichtbeelden, maar zeker is het, dat de kleuters graag al het lekkers van de wereld gegeven zouden hebben voor nog zoo'n heerlijk verhaal.

En na de pauze genoot klein en groot volop van „Olle op Sneeuwschoenen”, „Twee kleuters in de Vliegmachien” en nog een paar grappige kleine verhaaltjes, zoodat ieder ten hoogste voldaan was, toen het einde aangekondigd werd. En reeds maakte men aanstalte het zaaltje te verlaten, toen Jaap de Koe, boven op een stoel staande, welke onder zijn gewicht kraakte, met zijn zware stem stilte verzocht en ieder uitnodigde nog even te gaan zitten om iets te zien, dat ze nog nooit gezien hadden.

Een geweldig hoeragebrul moest hem duidelijk maken, hoe dit verzoek in den smaak viel en vol verwachting nam ieder zijn plaats weer in en rekte de halzen.

Toen kwam de groote verrassing. . . daar verscheen op het witte laken het portret van den Jubilaris, dat met gejuich begroet werd. Maar toen nu achtereenvolgens verschillende teekeningen van bekende gebeurtenissen uit het veertigjarig ambtsleven van „Meester” geprojecteerd werden, steeg de vreugde ten top. Jaap en Teun konden tevreden zijn over hun werk.

(Wordt vervolgd).

VOOR ONZE HUISMOEDERS

Nuttige Wenken.

Den grondigen smaak bij visch kan men wegnemen door een zwarte broodkorst mee te koken, of door de visch eenige uren in water met zout en zemelen te leggen.

Het eten van koude vruchten is over 't algemeen ongezond.

Om bevroren appelen en peren weer eetbaar te maken, legt men ze in een bak, waarin een mengsel van ijs, zout en water, zet den bak op een koele plaats neer en giet na verloop van vier uren het water van de vruchten af, droogt ze af met een doek en brengt ze daarna op een luchtige, doch niet koude plaats.

Bij hevige bloeding is het noodzakelijk het bewuste lichaamsdeel zoo hoog mogelijk te houden of neer te leggen. Bij alle groote wonden en bloedingen moet een dokter geraadpleegd worden.

Bij de behandeling van alle mogelijke kwetsuren is de grootste zuiverheid een eerste eisch. Om wonden uit te wasschen neemt men gekookt water met twee percent lysol.

Krantenpapier, zes tot acht maal tezamen gevouwen, in den passenden vorm in de schoenen gelegd, houdt de voeten warm en droog.

Honing, dikke terpentijn, eidooier en meel dooreengevoerd vormt een uitstekende trekpleister.

Eieren zijn het meest geschikt voor de voeding in rauwen toestand, minder als ze zacht gekookt zijn en het minst in hard gekookten vorm.

De werking van vlierbloesem om transpireeren op te wekken is bekend; minder verbreed is echter de kennis omtrent de laxeerende eigenschap van deze plant, mits ze in melk is gekookt.

Te veel specerijen-gebruik bij de spijsen kan voor de gezondheid zeer schadelijk zijn.

Gummi-spenen mogen nooit zuur rieken; daarom is het noodzakelijk er twee te hebben, waarvan de eene in gebruik is en de andere in frisch koud water ligt; drie maal daags wissel men ze om.

Links: Kort jasje van persianer of grijze schapenwol. De mouwen zijn aangeknijpt en de rug is recht, terwijl de breede sjaalkraag met één knoop sluit. Op een warm-getinte, gestreepte rok staat dit model heel aardig. Rechts: Toiletje van mosterdgeel geribt fluweel, waarin bloemen en figuren geschoren zijn. De breede sjerp zit laag, en is gevoerd met zwart fluweel, terwijl de uitstaande kraag en de drie kapmanchetten, ook van zwart fluweel zijn.
B. MENNENS, Zeist.

Indien men onpasselijk is na het gebruik van wijn lost men 2½ gram pepsine op in 100 gram water, voegt hier een gram zuiver zoutzuur bij en neemt van dit mengsel elk kwartier een eetlepel.

Pijn in de keel gaat dikwijls reeds over door ijverig gorgelen met stijfswater. Een lepel stijfswater op een glas water.

Recepten.

Pichelsteiner vleesch.

Benodigd: 750 gram rundvleesch, 150 gram rundermerg, 1 K. G. rauwe aardappelen (± 20 stuks), 2 uien, een paar takjes peterselie, ½ theelepel fijne peper, ½ theelepel geraspte nootmuskaat.

Bereiding: Het vleesch schrappen, met den achterkant van een platten, houten lepel kloppen, inwrijven met zout en in groote dobbelsteenvormige stukken snijden. Den bodem van een diepen stoofschotel bedekken met merg, hierop het vleesch en eenige schijven ui leggen en deze laag bestrooien met fijn gehakte peterselie en peper. Het vleesch bedekken met een laag gesneden rauwe aardappelen en deze bestrooien met zout en nootmuskaat. Nu weer een laag merg, vleesch enz. laten volgen tot alles — uitgezonderd een weinig van het merg — opgebruikt is. 4 d. L. water over het geheel uitgieten. De laatste laag aardappelen bedekken met paneermeel of fijne beschnitkrumels, merg er boven op plaatsen, den schotel dicht dekken en het gerecht 1½ à 2 uur in den oven zachtjes laten stoven.

Fransche Omelet met Vulsels.

Benodigd: 3 eieren, 3 lepels bouillon, melk of water, 15 gram boter, zout.

Bereiding: De eieren met het zout, den bouillon, de melk of het water goed uitkloppen; in een omeletpan de boter laten smelten, de eiermassa er ingieten en langzaam laten stollen tot een vasten, goudgeel getinten pannekoek. Onder het bakken worden met een vork de luchtblaasjes doorgeprikt, om het rijzen te voorkomen. De omelet op een schotel laten glijden en bedekken met een of ander vulsel, dat bestaan kan uit: marmelade, met suiker bestrooide aardbeien of frambozen, fijn gehakte gekookte ham (gerookt), fijn gehakt rookvleesch, gestoofde truffels, fijn gehakte toekruiden, gehakte kalfsvleeschresten enz. Hiervoor wordt het vulsel in een smalle reep midden op de omelet gelegd en deze van weerskanten er over dichtgeslagen.

VOOR DE JEUGD

HET CHINEESCHE KOPJE. (Slot).

Eindelijk, er waren vele uren verlopen, werd de tasch opengemaakt en zij kwamen uit de donkerheid te voorschijn. Het was reeds helder dag.

Voorzichtig plaatste de dame de tasch op een witgedekte tafel. Daar stonden allerlei borden, schotels en glazen.

Een wijnflesch rekte nieuwsgierig haren hals over de tasch heen en riep: „Wat zoek je?”

„Kalm,” gebood de dampende schaal met soep. „Ik ben de oudste van jullie! Laat mij vragen!” Toen waren allen rustig.

„Waar kom je vandaan?” vroeg de soepterrine vol waardigheid.

„Ik ben een betooverde Chineesche prinses,” antwoordde Nun-lang, „en nu ik verlost ben, zou ik wel graag naar huis willen reizen.”

„Hoort maar eens,” lachten alle borden en glazen, „zij wil naar huis reizen!”

„Wie brengt je dan naar huis?” vroeg de waardige soepterrine.

„Heu-ting,” antwoordde Nun-lang en keek angstig naar den draak. Deze had zich reeds lang over het hoogmoedige tafelgezelschap geërgerd en riep nu zoo verschrikkelijk om wraak, dat het plotseling heel stil was.

Nun-lang nam echter weer hare mond-harmonica, en de lieflijkste liedjes klonken daaruit.

Het bovenvlak van het meer rimpelde zich, Heu-ting roeide,

en de boot met de wonder-schoone prinses werd dra aan de oogen van

Hij sprong op en sloot haar ontroerd in zijn armen.

't verbaasde tafelgezelschap onttrokken.

Het meer werd groot, een rivier, die breeder en breeder en die eindelijk een zee werd. De visschen in het water gehoorzaamden aan de muziek der prinses Nun-lang en de golven dansten om haar heen. Een groote walvisch kwam aanzwemmen, deze nam het scheepje op zijn rug en droeg het licht en veilig met zich mede.

Uit zijn kop sprong een waterstraal hoog in de lucht, en de zon spiegelde zich daarin en kleurde het rood,

groen en goud. En waar de droppels neervielen, werden ze tot edelsteenen, waarmee zij zich tooiden en tot heerlijke vruchten van welke zij aten.

Zoo reisden zij een geheelen dag. Juist toen de zon onderging, zagen zij een groote poort voor zich, daarachter waren bloeiende tuinen met prachtkeurige, welriekende bloemen; en een meer was er, waarop de zwanen voeren. De walvisch zwom door de poort en hield stil voor een wit slot. Nun-lang steeg van den rug van den visch, nam Irma bij de hand en liep met haar op het slot toe. Daar kwam een man aan en vroeg de beide dames wat zij wenschten. Toen zeide de prinses slechts: „Ik wensch mijnen Vader te spreken.”

De man keek de prinses strak aan. Toen hij haar herkende, liet hij zich vlug op den grond vallen en kuste den zoom van haar zijden kleed.

De prinses glimlachte blij naar hem en zei: „Nu herken ik jou ook, Ksang-Fü. Een je nog altijd de eerste minister van mijn Vader? Sta op, en breng ons in het slot.”

Het was werkelijk Ksang-Fü, die daar aan de voeten der lieflijkste van alle Chineesche prinsessen lag. Haastig stond hij op, maakte nog een diepe buiging voor Irma en bracht dan beide naar den Vader der prinses.

Koning Sche-tsum zat juist aan het souper. Toen hij Nun-lang zag, wist hij dadelijk, dat het zijn dochter was. Hij sprong op en sloot haar ontroerd in zijn armen. Ook Irma werd door hem zeer hartelijk begroet, want hij vermoedde, dat het kleine meisje met

de blauwe oogen en de blonde vlechten de bevrijdster van zijn jonge dochter was. Alle hooge raden uit het land kwamen en verheugden zich, dat de prinses er weer was.

Er werd een groot feest gevierd, waarop ook Irma's Moeder kwam. Zij bleven, zoolang zij leefden, de trouwste vriendinnen van prinses Nun-lang, en Irma werd zeer geëerd, daar zij de toovermacht van den boezen Heu-ting gebroken had, die met den walvisch in de

zee teruggezonden was. Waarschijnlijk heeft de walvisch hem verslonden, want men heeft den boezen tovenaer nooit weer gezien.

Oplossing Pijrsraadsel XXXI.

Van dit Pijrsraadsel ontving ik heel wat goede oplossingen. De hiernaast afgebeelde is er een van. Maar ook op andere wijze kan men eveneens zijn doel bereiken, b.v. door de deeltjes juist omgekeerd te leggen.

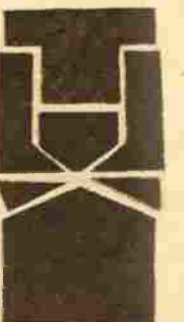
De prijzen vielen ditmaal ten deel aan G. van der Schoot, te Zutphen en Philomène van Baelen, te Turnhout (België).

Ons Babelhoekje.

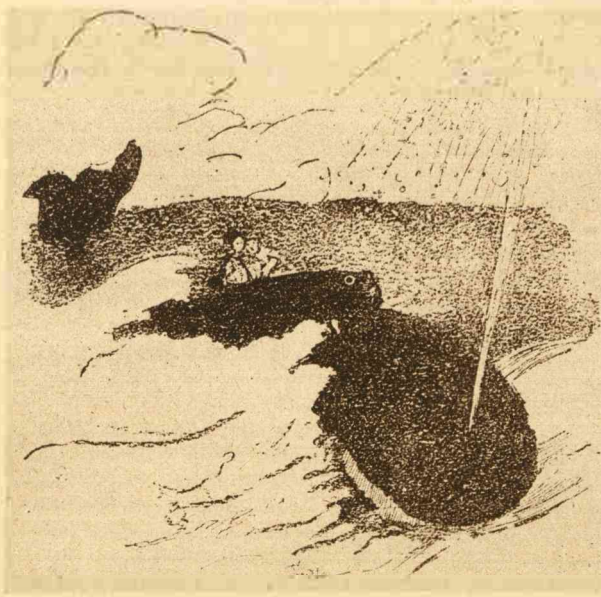
Hans Helleman. — Heb je aan Vader en Moeder gevraagd of je dat woord van twintig lettergrepen (reusachtig!) met Sinterklaas van banketletters zou krijgen? dan kom ik eens bij je smullen. De groeten aan Gré terug!

Johan Schagt. — Of ik veel neven en nichten heb? Jongenlief, mijn familie is zoo groot, dat ik het meerendeel er niet van ken. Bovendien komen er iedere week weer nieuwe bij, zooals jij bij voorbeeld. Natuurlijk ontvang ik een massa brieven en dat zal deze maand nog wel erger worden. Waarom? Daarvoor moet je het vorige nummer maar eens overlezen.

Anna Dusseldorp. — Wij kunnen niet alle goede oplossers aanschrijven dat hun oplossing goed was, dat zien ze immers zelf wel!

OOM TOM.

Een walvisch kwam aanzwemmen en nam het scheepje op zijn rug.

DE ZONNEJONKVROUW

EEN ROMAN VAN DE ROODE AARDE

VAN ANNY WOTHE

Vertaald door Mevr. J. P. WESSELINK-VAN ROSSUM

II)

Daar stond hij weer in het vertrek, evenals twintig jaar geleden en het was hem, alsof hem weer dezelfde, bedwelmende geur tegenwoei, als eens in vroeger dagen.

Hij keek bijna schuw rond in het stille witte vertrek. Wel was het witte zware damast, dat tegen den muur was gespannen, iets vergeeld, maar het was, alsof er nog licht van afstraalde, zooals in den tijd, toen hij de kamer voor het eerst had gezien. De vergulde meubelen met de glanzende damasten bekleeding stonden bijna nog in dezelfde orde, en in de hoge vazen waren teere leliën, wier geur hem destijds had betooverd. Ginds in den breeden leunstoel bij het raam had een mooie, jonge vrouw met lijdende oogen gezeten en had hem haar slanke vingers toegereikt, die hij hartstochtelijk aan zijn lippen had gebracht.

De baron streek met de hand over het vochtig geworden voorhoofd. Hij had niet gedacht, dat het hem zoo overmeesterd zou hebben. Alles was als tevoren, maar boven de schrijftafel met de vergulde, zonderling versierde pooten, ontbrak een portret.

Had Margone het meegenomen, toen zij in den Zonnehof kwam? Hij had het nooit bij haar gezien.

De deur werd geopend en graaf Waldau stond voor zijn bezoeker.

Een oogenblik namen de beide mannen elkaar met scherp blik op, toen zij elkaar vluchtig de hand gaven.

Graaf Waldau was nog in rijcostuum.

„Neemt u mij niet kwalijk,” zei hij tot den heer von Rinkerode, „ik kom zoo juist van mijn eersten rit over de Rinkeroder-heide terug. Het was prachtig, ik had niet gedacht, dat de omgeving van Rinkerode zoo mooi was.”

„Wat men heeft, waardeert men nooit,” antwoordde de baron. „Ik begrijp wel, dat hij, die wil uitrusten, hier bij ons alles vindt, wat de groote stad hem ontzegt. Bent u hier al wat gewend, mijnheer Waldau? 't Heeft mij zeer gespeten, dat u bij uw bezoek op den Zonnehof niemand thuis hebt getroffen.”

Graaf Reimer maakte een licht afwerende beweging met zijn smalle hand en Eilert von Rinkerode voelde plotseling de waas van voornaamheid, van adel, die van deze door en door aristocratische mannengestalte uitging, als iets pijnlijks en toch ook als iets, dat hem verraste.

„Ik moet u om verontschuldiging vragen, mijnheer von Rinkerode, dat ik mijn bezoek zoo laat gebracht heb, een bezoek, dat ik,” — hij keek den baron recht in de oogen — „eigenlijk in 't geheel niet van plan was geweest u te brengen. U moet mij dat niet kwalijk nemen. Ik kwam in het Elzenslot als een man, die met zichzelf en de wereld in strijd is, die er in 't geheel niet aan dacht, welken omgang ook te zoeken. De kreet naar brood —” hier glimlachte hij fijntjes — „dwong mij toen, toch onder de menschen te gaan en een bezoek bij uw predikant toonde mij, dat men wel menschen kan ontberen, maar dat het toch beter is, hen niet geheel te vermijden.”

„Het verheugt mij van harte, mijnheer Waldau,” antwoordde Eilert, „dat u in den predikant van Rinkerode dadelijk den achtenswaardigen en zeer bijzonderen man gezien hebt. Hij is mijn beste vriend en onze familie is met de zijne zoo nauw samengegroeid, dat wij onze afzondering van de wereld in 't geheel niet voelen, wat anders misschien het geval zou zijn.”

„Heeft het slot lang leeg gestaan?” vroeg de graaf en een onderzoekende blik werd op de heldere oogen van zijn gast gericht.

„Ja, meer dan twintig jaren. Mijn vrouw,” Eilert haperde, „heeft hier eens gewoond en ik ben sedert den verkoop nooit meer in deze kamers geweest. Ik ben zeer verbaasd, alles nog precies als vroeger te vinden.”

Graaf Waldau leunde achterover in den witten damast-zijden leunstoel.

„En u verbaast u zeker, dat ik huis in dit vertrek, dat eigenlijk geen woonkamer voor een man is? Het is mij zonderling met het oude slot gegaan. Toen ik hier introk, was ik natuurlijk van plan, het nieuw in te richten, maar toen ik wilde beginnen, was het mij, alsof mijn handen waren gebonden. U zult mij misschien voor een sentimenteelen dreamer aanzien, als ik u zeg, dat het mij altijd is, alsof ik hier den geur

waarneem van een vrouw, die ik eens heb gekend en liefgehad, en alsof ik reeds eens door deze vertrekken ben gegaan. Toch weet ik zeker, dat ik het Elzenslot nooit in mijn leven heb gezien. Is dat niet vreemd?”

„Zeer vreemd, mijnheer Waldau.”

„Dit gevoel, mijnheer von Rinkerode, dwingt mij gewoonweg, in deze kamer en ook in de andere niets te veranderen.”

„U bent daardoor in uw vrijheid van bewegen wel zeer belemmerd.”

„Dat ben ik. Het Elzenslot zal intusschen voor mij niets dan een overgangstation zijn en slechts de plaats blijven, waar ik mij kan terugtrekken, als de wereld daarbuiten mij dwingt, weer eens afscheid van haar te nemen. U kijkt mij verbaasd aan,” vervolgde de graaf met een treurig lachje, „en ik begrijp dat volkomen. U ziet in mij een man, die geheel uit zijn gewone levensbaan is geslingerd en die om zoo te zeggen eerst weer moet leeren loopen, voordat hij als een nieuw mensch de wereld ingaat, die ik — vergeef mij — veracht.”

„Dat zijn harde aanklachten, mijnheer Waldau; de wereld kan ons niets doen, indien wij gewapend tegenover haar staan.”

„Toegegeven. Misschien ben ik te zwak voor deze

„De geheime Tuin”.

Tot de mooiste boeken die Frances H. Burnett geschreven heeft behoort ongetwijfeld „De Geheime Tuin”. De begaafde Engelsche schrijfster heeft met dit ontroerend-schoone, verbeeldingrijke verhaal onze aankomende jeugd een boek gegeven, dat moeilijk te evenaren zou wezen. Doch ook ouderen van dagen zullen het zeker met onafgebroken belangstelling en genoegen lezen. De derde druk, die zoo juist bij A. W. Sijthoff's Uitg.-Mij. te Leiden verscheen, maakt door zijn fraaien band en keurige illustraties in kleurendruk, ook uiterlijk een uitstekenden indruk.

wereld van schijn, omdat ik haar niet uit elkaar kan slaan. Toen ik maanden geleden hier introk, had ik het vaste voornemen, het Elzenslot nooit meer te verlaten, mij hier geheel te begraven en de menschen te mijden.”

„U bent nu van plan veranderd, mijnheer Waldau?” vroeg Eilert von Rinkerode niet zonder belangstelling.

„Neen,” klonk het half spottend, half bitter van de lippen van graaf Waldau. „Men heeft mij eenvoudig gedwongen, onder de menschen te gaan. Ik heb leeren inzien, dat — wat ik vroeger nooit heb geweten! — een mensch is aangewezen op de hulp van zijn medemenschen, dat het geheele bestaan als een raderwerk in elkaar past en dat een vlucht in de grootste eenzaamheid ons nog lang niet onafhankelijk van de menschen maakt.”

„Ik heb,” hier boog de graaf vriendelijk, „nu in deze afzondering gelegenheid gehad, ik moet bekennen: tegen mijn wil, eenige menschen te leeren kennen, die in hun kring, mijn levendige belangstelling gewekt hebben. Zoo was mij onlangs een kort gesprek met uw predikant een genot en ik zou u, mijnheer von Rinkerode, dankbaar zijn, wanneer u aan iemand, die onbekend is met de wereld nu en dan de gelegenheid wildet geven, in uw omgeving te vergeten, wat 't leven hem heeft aangedaan. Ik heb het plan, in het volgend voorjaar, een verre reis in vreemde landen te maken, die ongeveer een jaar zal duren en die ik hier in stilte wil voorbereiden. Als ik terugkeer, heb ik misschien

geleerd met menschen om te gaan en ik hoop dan weer een tehuis in het Elzenslot te vinden. Maar tot zolang, mijnheer von Rinkerode, verzoek ik uw vriendelijke toegevendheid voor mijne zonderlingheden.”

Hij stak Eilert von Rinkerode hartelijk en vrijmoedig de hand toe, die deze met warmte greep. Er ging een eigenaardige, betooverende bekoering van den vreemdeling uit, die Eilert geheel innam. Die pijnlijke glimlach ontroerde hem bijna.

„Mijn beste mijnheer Waldau,” zei Eilert von Rinkerode hartelijk, terwijl hij opstond, „het zal mij een groot genoegen zijn, u spoedig eens bij ons te zien. Indien u morgenavond in onzen kleinen kring het middagmaal wilt gebruiken? Ik kan er echter niet voor instaan, dat ook mijn vrouw tegenwoordig zal zijn, zij is dikwijls zeer lijdend, maar ik hoop het.”

„Het zal mij een groot genoegen zijn,” antwoordde Reimer Waldau met een lichte buiging. „Mijn allerbeste groeten aan uw dames.”

De graaf vergezelde Eilert von Rinkerode nog door het park en zij namen met een hartelijken handdruk afscheid.

Maar de baron kon een zwaar drukkend gevoel, dat hem als een centenaarslast op de ziel lag, niet van zich afzetten, toen hij langs de Elzenbeek liep, om nog een eind over de heide te dwalen, voordat hij naar huis ging.

Of kwam het slechts, omdat de waterkeering van de Elzenbeek ruischte, waar zijn jonge zoon eens zijn bloeiend leven liet?

Neen, dat was het niet. Het hing met graaf Waldau samen, die hem vreemd aantrok en toch zulk een beklemmenden indruk op hem gemaakt had.

Hij had met een weloverlegd doel den graaf reeds zoo spoedig bij zich verzocht, omdat hij dacht, dat het goed was, zoo snel mogelijk Margone den angst te ontnemen, die voor haar verbonden was aan den nieuwen bewoner van het Elzenslot. Indien Margone zag, dat deze graaf Waldau geheel onschadelijk was, zouden haar opwinding en vrees stellig verdwijnen.

Was deze graaf Waldau werkelijk zoo onschadelijk? Het geheimzinnige, dat hem omgaf, deed Eilert von Rinkerode eenigszins ontstellen. Zou hij ten slotte Margone nog niet meer opwinden?

Tobbed, met bezwaard hart, liep de baron verder. Daar zag hij hoe ginds op de heide twee ruiters hem toewuifden.

Hij beantwoordde den groet levendig. Baldo en Helmgard! Eilert groette nog eens en 't hart werd hem vrij en licht.

„God geve,” dacht hij, „dat zij elkaar eindelijk vinden.” Snel keerde hij om. Hij kreeg plotseling het gevoel, alsof hij dicht bij Margone moest zijn, alsof zijn vrouw hem en zijn sterk hart noodig had.

Het oude verlangen overviel hem weer, zooals eens in de dagen zijner jeugd en hij voelde al het geluk en al de zalige bedwelming, die Margone hem had gegeven. Maar hij voelde ook al de smart en het diepe harteleed, dat in al het geluk niet van hem was geweken, zoolang Margone de zijne was.

Helmgard en Baldo reden in snellen draf over de heide. Beiden zwegen.

Er was iets beklemmends tusschen hen, dat zij niet onder woorden konden brengen.

Uit verre verschieten, die eindeloos schenen, groette de purperen gloed der heide. Een diep violet waas lag er als een teere sluier overheen.

De zon stond reeds laag aan den hemel, maar de twee jonge lieden reden verder naar de venen.

Nu hield Helmgard haar bruine vosmerrie in en lachte zacht.

„Waarlijk, Baldo, het is, alsof wij de andere wereld willen binnenrijden. Nog een paar schreden en wij zinken weg in het veen. Dat zou zonde van ons zijn, vind je niet?”

Ook Baldo hield zijn paard in. Peinzend rustte zijn blik op de bloeiende gestalte van zijn nicht. Hoe mooi zag zij eruit in haar nauwsluitende grijze amazone met den vermetelen, kleinen rijhoed op het goudblonde haar. Wat lachten haar oogen hem zonnig toe! Nog altijd aarzelde hij te spreken over dat, wat hem reeds lang op het hart lag.

Hij wendde zijn paard terzijde en zei half lachend, half boos:

„Dat komt ervan, Zonnejonkvrouw, als men zijn gedachten bij geheel andere dingen heeft. Ik vind, dat we hier moeten afslaan en over de Havikshoeve terugkeeren.”

„Wat heb je dan gedacht?” vroeg Helmgard, die bij de betiteling van Zonnejonkvrouw alweer ontstemd het voorhoofd had gefronst.

Baldo wendde zijn paard tot dicht naast haar en zijn hand greep onwillekeurig den teugel van haar merrie.

(Wordt vervolgd).

DEN HAAG

AMSTERDAM
ROTTERDAM

EETKAMER f 525.— SLAAPKAMER f 590.— HEERENKAMER f 515.—

Eigen Fabrikaat

Speciale Ontwerpen

VOOR

Grapjes.

Ethel: „Onze nieuwe onderwijzeres is een naar mensch.”

Moeder: „Foei! Dat mag je niet zeggen.”

Ethel: „Nou, het is zoo. Denk u eens in. Zij vroeg mijn mesje te leen om een punt aan haar potlood te slijpen waarmede zij mij een slecht cijfer gaf.”

Mevrouw Meyer: „Zeg man, die heer daar aan het vierde tafeltje links heeft zijn oogen al den tijd dat wij hier zitten nog niet van mij afgehad.”

Haar man: „Hoe weet je dat?”

Gastvrouw (sprekend over een logé): „Het is een bijzonder aardige man. Is hij getrouwd?”

Haar man: „Ik weet 't niet. Hij is nogal gesloten — houdt al zijn narigheid voor hem.”

Een bariton, die ongeveer 12.000 gulden per jaar verdiende was voor zijn leven verzekerd tegen 50.000 gulden.

Hij leed schipbreuk en werd als door een wonder gered. Zoodra hij aan land kwam, seinde hij aan zijn impresario: „Ik ben gered. Deel het voorzichtig aan mijn vrouw mee.”

„Ik droomde vannacht, dat ik een mooi meisje vroeg mijn vrouw te worden,” bekende hij.

„En wat zei ik?” vroeg zij.

De jonge dokter zat met zijn vriend voor het raam der sociëteit te praten, toen er een deftig-gekleede dame passeerde.

„Daar gaat nu de eenige vrouw, die ik ooit bemind heb,” zei de dokter.

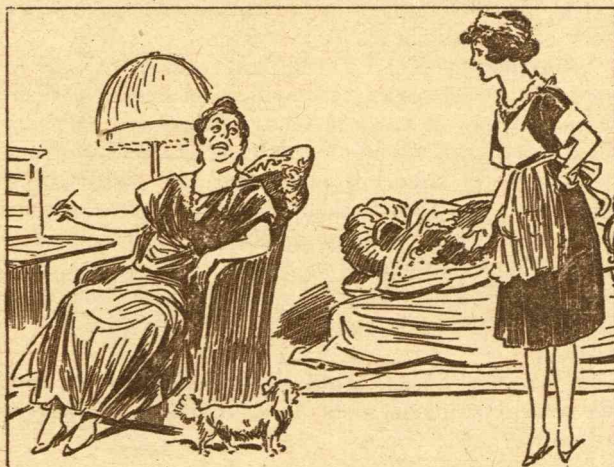
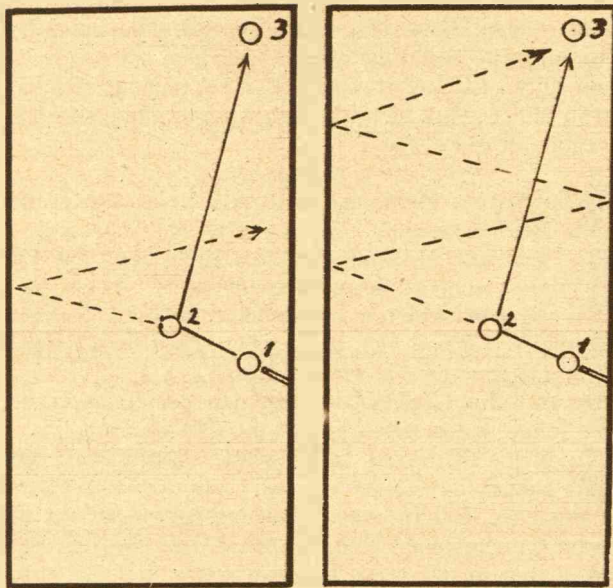
„Werkelijk?” vroeg de ander. „Waarom trouw je haar dan niet?”

„Het gaat niet. Zij is mijn beste patiënte.”

Biljarten.

Hoe het niet en wel moet.

In het eerste diagram vindt men weer 'n typische manier van caramboleeren met verwaarloozing van den loop van bal 2. Dit is alweer de manier welke door het gros der biljarters wordt toegepast. In dezen ballenstand is het niet mogelijk om bal 2 direct, over een band, naar den rechterboven-

Mevrouw: „Hoe kan ik je nu goede getuigen geven? Ik kan niets in je voordeel zeggen!”

Dienstdode: „O, schrijft U maar dat ik zes maanden bij U geweest ben!”

hoek te doen loopen. Het caramboleeren op de wijze van afb. 1 is foutief omdat zoodoende bijna altijd een wanhopige nastoot ontstaat.

Diagram II verbeeldt de juiste manier. Met vlak gehouden queue, bal 1 ongeveer een millimeter onder het middelpunt zeer krachtig afstooten. Bal 2 moet zoo dik mogelijk getroffen worden, terwijl — en hier dient men zich speciaal en terdege op te trainen — de kracht van den afstoot zoodanig moet overgaan op bal 2, dat bal 1 uitgelopen is op het moment van treffen van bal 3.

Voor dit laatste — het amortiseeren — dient dan ook het hoog raken van den stootbal.

Biljarter.

Pandoeren.

Redacteur K. C. de Jonge, van Woustraat 112II, Amsterdam.

Verzoeken alle mededeelingen, deze rubriek betreffend, aan bovenstaand adres te richten.

BELEEFD VERZOEK.

Aan alle pandoerspelers — lezers dezer rubriek — verzoeken wij beleefd om na plaatsing van het reglement eventuele wijzigingen of aanvullingen in artikelen kenbaar te maken. Wij zullen dan zooveel mogelijk aan die wenschen tegemoet komen en eventueel opnemen.

ONTWERP-REGLEMENT VOOR HET PANDOERSPEL.

Art. 14.

„Iedere speler zet bij aanvang van het spel een bepaald aantal fiches in den pot.

Is de pot leeg dan wordt opnieuw ingezet.

Art. 15.

Het aantal punten dat in pandoerspel is bedraagt 146. De telling hiervan is als volgt. Troef Boer 20 punten; Negen of Nel 14 punten; 4 Azen 44 punten; 4 Heeren 12 punten; 4 Vrouwen 8 punten; de drie overige boeren 3 punten; 4 tienen 40 punten en 5 voor den laatsten slag maakt samen 146 punten.

De overige niet genoemde kaarten hebben geen telwaarde. Alleen bij puntenspel worden het aantal behaalde punten geteld.

Art. 16.

Bij het pandoerspel mag en kan geroemd worden. Die roem kan bestaan uit een driekaart, een vierkaart, een vijfkaart of vijftiende; een zeskaart of zestiende; een zevenkaart of zeventiende; een achtkaart of achttiende; stuk, 4 Boeren, 4 Vrouwen, 4 Heeren en 4 Azen.

Een *driekaart* telt 20 punten, bestaat uit drie op elkander volgende kaarten b.v. 7, 8, 9; 8, 9, 10; 9, 10, Boer; 10, Boer, Vrouw; Boer, Vrouw, Heer; Vrouw, Heer, Aas.

IEDEREEN

Een *vierkaart* telt 50 punten, bestaat uit vier op elkander volgende kaarten b. v. 7, 8, 9, 10; 8, 9, 10, Boer; 9, 10, Boer, Vrouw; 10, Boer, Vrouw, Heer; Boer, Vrouw, Heer, Aas.

Een *vijfkaart* of vijftiende telt 100 punten, bestaat uit vijf op elkander volgende kaarten b. v. 7, 8, 9, 10, Boer; 8, 9, 10, Boer, Vrouw; 9, 10, Boer, Vrouw, Heer; 10, Boer, Vrouw, Heer, Aas.

Een *zeskaart* of zestiende telt 100 punten, bestaat uit zes op elkander volgende kaarten b.v. 7, 8, 9, 10, Boer, Vrouw; 8, 9, 10, Boer, Vrouw, Heer; 9, 10, Boer, Vrouw, Heer, Aas.

Een *zevenkaart* of zeventiende telt 100 punten, bestaat uit zeven op elkander volgende kaarten b.v. 7, 8, 9, 10, Boer, Vrouw, Heer; 8, 9, 10, Boer, Vrouw, Heer, Aas.

Een *achtkaart* of achttiende telt 100 punten, bestaat uit acht op elkander volgende kaarten b.v. 7, 8, 9, 10, Boer, Vrouw, Heer, Aas.

Al deze roem is geldig voor Ruiten, Klaveren en Schoppen. Van Harten kan geroemd worden beginnende met de zes, „Stuk”, dat is Vrouw en Heer van de kleur die troef wordt gemaakt, telt 20 punten. Met een *vijf-, zes-, zeven- of achtkaart* van troef kan geroemd worden 120 punten met dien verstande, dat de roem begint voor een *vijfkaart met stuk* met de negen of tien; een *zeskaart met stuk* met de 8 of 9, een *zevenkaart met stuk* met de 7 of 8; een *achtkaart met stuk* met de 7 en bovendien van harten met de 6.

Een *vierkaart met stuk* met de 10 of Boer.

Een *driekaart met stuk* met de Boer of Vrouw.

Vier *Boeren* tellen 200 punten, vier *Vrouwen, Heeren of Azen* 100 punten.

De eventuele aangekondigde roem moet de speler in handen hebben. De roem mag niet aangebroken worden d.w.z. wanneer men een vierkaart in handen heeft mag geen driekaart geroemd worden. Heeft de speler een vijfkaart in handen dan mag geen drie- of vierkaart geroemd worden enz.

Bij roemen gaat een vierkaart boven een driekaart, een vijfkaart boven een vierkaart enz.

„Stuk” mag altijd afzonderlijk geroemd worden (zie Art. 19) en is nimmer af te keuren.

Bij het aankondigen van roem, wordt de hoogste kaart genoemd. B. v. Boer, Vrouw, Heer is een driekaart van de Heer; 9, 10, Boer, Vrouw is een vierkaart van de Vrouw.

(Wordt vervolgd).

CORRESPONDENTIE.

J. B. te 's-Hage. Na opname van het reglement wordt overgegaan tot uiteenzetting der verschillende spelen. Wenscht U vooraf iets nader te weten dan postzegel voor antwoord insluiten.

H. J. D. te R. Uwe oplossing van n°. 8 is niet juist. In de door U opgegeven oplossing laat U D dan C dan B dan A spelen hetgeen niet goed is.

A. B. te A. Uwe problemen in dank ontvangen. Opl. n. 7 ontving ik niet.

S. K. R. te O. R. Wilt U eens een voorbeeld zenden? Ik zal dit dan nazien.

Namen der oplossers in de volgende rubriek.

VERBETERING.

In probleem No. 8 staat A speelt klaveren 7; dit moet zijn klaveren 8.

(Opl. raadsel No. 6: Komeet).

RAADSEL N° 7.

Als Gij mij zijt, tracht 't dan te blijven,
Biedt weerstand waar verleiding wenkt;
Mijn eerste zal U daarin stijven,
Als aan haar stem gehoor Gij schenkt.
Mijn tweede deel te zijn kan weinigen bekoren,
Doch beter is 't, dan „hij is niet mij” te hooren.

ODOL TANDPASTA

In vereniging met ODOL of als zelfstandig tandreinigingsmiddel, verdient de
ODOL-TANDPASTA

alle aandacht. Zij heeft een groot reinigingsvermogen en een heerlijke aroma, werkt verfrisschend en zacht desinfecteerend en verhindert het aanzetten van tandsteen.